

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра терапевтичної стоматології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Підвар БУРЯЧКІВСЬКИЙ

01 вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТЕРАПЕВТИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 221 «Стоматологія»

Освітньо-професійна програма: Стоматологія

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Стоматологія» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 221 «Стоматологія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 10 від 27 червня 2024 року).

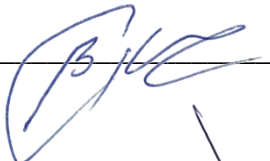
Розробники:

д.мед.н., проф. Скиба В.Я.

завуч кафедри, к.психол.н., доц. Коваль С.М.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри терапевтичної стоматології
Протокол № 1 від 27.08.2024 р.

Завідувач кафедри

 Василь СКИБА

Погоджено із гарантом ОПП

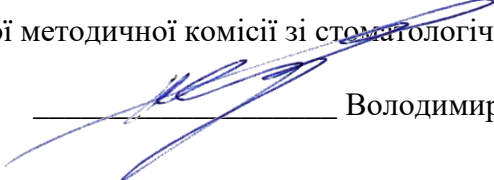
 Анатолій ГУЛЮК

Схвалено предметною цикловою методичною комісією зі стоматологічних дисциплін
ОНМедУ

Протокол № 1 від

30.08.2024 р.

Голова предметної циклової методичної комісії зі стоматологічних дисциплін ОНМедУ

 Володимир КРИКЛЯС

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Терапевтичної та дитячої стоматології

Протокол № 1 від "2" вересня 2024 р.

Завідувач кафедри

1. Опис навчальної дисципліни:

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Загальна кількість:	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	<i>Денна форма навчання</i> <i>Обов'язкова дисципліна</i>
Кредитів: 13		<i>Рік підготовки: 3,4,5</i>
Годин: 390	Спеціальність 221 «Стоматологія»	<i>Семестри V-X</i> <i>Лекції (48год.)</i>
Змістових модулів: 4	Рівень вищої освіти другий (магістерський)	<i>Семінарські (0 год.)</i> <i>Практичні (212 год.)</i> <i>Лабораторні (0 год.)</i> <i>Самостійна робота (130 год.)</i> <i>у т.ч. індивідуальні завдання (0 год.)</i> <i>Форма підсумкового контролю – іспит</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни, компетентності, програмні результати навчання.

Мета: Метою викладання навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія» є підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних використовувати набуті компетентності для розв'язування складних задач та проблем у сфері стоматології та охорони здоров'я або у процесі навчання, що характеризуються невизначеністю умов і вимог та виконувати професійну діяльність лікаря-стоматолога.

Завдання: Сформувати у здобувачів професійні знання та навички з діагностики, диференційної діагностики, лікування та профілактики захворювань твердих тканин зубів, ускладнень карієсу зубів, захворювань тканин пародонту та слизової оболонки порожнини рота.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами «Стандарту вищої освіти України» дисципліна «Терапевтична стоматологія» забезпечує набуття здобувачами наступних **компетентностей**:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі і проблеми в галузі охорони здоров'я/ за спеціальністю «Стоматологія», у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

- ЗК 8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації..
- ЗК 9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 11.Здатність працювати в команді.
- ЗК 13.Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні компетентності (СК):

- СК 1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
- СК 2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.
- СК 3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.
- СК 4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
- СК 5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
- СК 6. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
- СК 7. Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями.
- СК 8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.
- СК 9. Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
- СК 11. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.
- СК 12. Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології.
- СК 13. Спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).
- СК 14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.
- СК 16. Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛЮ.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 1. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання (за списком 2).
- ПРН 2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5).
- ПРН 3. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за переліком 5, пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
- ПРН 4. Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження,

проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).

ПРН 5. Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу (за списком 4)

ПРН 8. Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 9. Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні стоматологічних захворювань (за списком 2) на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 10. Визначати тактику ведення стоматологічного пацієнта при соматичній патології (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 11. Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартними схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).

ПРН 21. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 6).

ПРН 22. Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 7). ПРН 2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5).

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати:

- Організацію роботи стоматологічного кабінету. Функції та обов'язки медичного персоналу.

- Питання етики та деонтології. Питання ергономіки та техніки безпеки.

- Стоматологічні інструменти для обстеження і лікування зубів, їх призначення.

- Класифікації основних стоматологічних захворювань.

- Клінічні методи діагностики основних стоматологічних захворювань.

- Додаткові методи діагностики основних стоматологічних захворювань.

- Етіологію та патогенез основних стоматологічних захворювань.

- Інєрвацію та кровопостачання щелеп та окремих груп зубів.

- Методи лікування основних стоматологічних захворювань.

- Методи профілактики основних стоматологічних захворювань.

- Норми робочого часу, якісні та кількісні показники роботи лікаря-стоматолога.

- Правила заповнення медичної документації.

Вміти:

- Аналізувати результати клінічних обстежень пацієнтів з основними стоматологічними захворюваннями.

- Аналізувати результати додаткових обстежень пацієнтів з основними стоматологічними захворюваннями.

- Визначити провідні синдроми і симптоми в клініці терапевтичної стоматології.

- Проводити лікування карієсу зубів.

- Проводити лікування ускладнень карієсу зубів.

- Проводити лікування некаріозних уражень твердих тканин зубів.
- Проводити лікування захворювань тканин пародонту.
- Проводити лікування захворювань слизової оболонки порожнини рота.
- Проводити диференційну діагностику захворювань в клініці терапевтичної стоматології.
- Формулювати попередній клінічний діагноз в клініці терапевтичної стоматології.
- Обґрунтовувати остаточний діагноз в клініці терапевтичної стоматології.
- Виявляти соматичні захворювання, що потребують особливої тактики ведення пацієнта на терапевтичному прийомі.
- Призначати фізіотерапевтичні методи лікування основних стоматологічних захворювань.
- Діагностувати невідкладні стани та надавати невідкладну допомогу в клініці терапевтичної стоматології.
- Проводити первинну та вторинну профілактику основних стоматологічних захворювань.
- Демонструвати навички заповнення пакету медичної документації на терапевтичному прийомі.
- Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації на терапевтичному прийомі.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. «Захворювання твердих тканин зубів. Захворювання ендодонта (пульпіт, періодонтит)».

Тема 1. Організація стоматологічної допомоги в Україні. Структура стоматологічної поліклініки та її терапевтичного відділення. Задачі терапевтичної стоматології, взаємозв'язок із загальними клінічними та стоматологічними дисциплінами. Оснащення робочого місця лікаря-стоматолога: універсальні стоматологічні установки та крісла. Техніка безпеки. Етика та деонтологія в стоматології. Ятрогенні захворювання.

Тема 2. Схема обстеження стоматологічного хворого. Суб'єктивне обстеження: скарги, анамнез захворювання та життя. Характеристика больового синдрому при різних ураженнях зубів. Клінічні методи обстеження, їх значення для діагностики захворювань порожнини рота: огляд (зовнішній, обличчя пацієнта, присінка, власне порожнини рота, зубних рядів).

Тема 3. Обстеження місця захворювання (Locus morbi): огляд ураженого зуба, зондування, перкусія, пальпація. Допоміжні методи обстеження хворого: термодіагностика, ЕОД, застосування детекторів карієсу: методика проведення, інтерпретація результатів. Спеціальні методи обстеження тканин пародонта та слизової оболонки порожнини рота.

Тема 4. Рентгенологічна, люмінесцентна та транслюмінаційна діагностика. Показання, особливості проведення. Діагностичні тести: з анестезією та на препарування. Методика визначення тригерних зон та обстеження місць виходу периферичних гілок трійчастого нерва. Лабораторні методи обстеження. Інтерпретація результатів. Медична документація терапевтичного прийому: правила заповнення, виписка направлень тощо. Медична карта стоматологічного хворого (ф.043/О) – медичний, науковий і юридичний документ.

Тема 5. Гігієна порожнини рота, та її значення в комплексній профілактиці захворювань органів порожнини рота і організму в цілому. Визначення ГІ за Федоровим-Володкіною та Green-Vermillion (стандартна та спрощена методики), індексу ефективності гігієни порожнини рота.

Тема 6. Зубний наліт та зубний камінь. Механізм утворення. Структура, фізичні властивості, хімічний склад, мікрофлора. Способи видалення. Проведення професійної гігієни порожнини рота. Оцінка ефективності видалення зубного нальоту і зубного каменю.

Тема 7. Карієс зуба. Визначення поняття. Статистичні показники карієсу зуба.

Класифікація карієсу. Поняття структурної та функціональної резистентності твердих тканин зуба. Визначення резистентності емалі (тер-тест). Сучасні уявлення про етіологію і патогенез карієсу. Вклад вчених: Міллера, Д.А. Ентіна, І.Г. Лукомського, А.Е. Шарпенака, А.І. Рибаківа, П.А. Леуса, В.К. Леонтєва, В.Р. Окушко, Є.В. Боровського та ін.).

Тема 8. Гострий і хронічний карієс в стадії плями. Патоморфологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика. Лікування гострого та хронічного початкового карієсу. Медикаментозні засоби та методики ремінералізуючої терапії: групи, властивості, особливості використання.

Тема 9. Гострий та хронічний поверхневий карієс: патоморфологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування. Гострий і хронічний середній карієс: патоморфологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.

Тема 10. Гострий глибокий карієс: патоморфологія, клініка, діагностика, внутрішньо- та позасиндромна диференціальна діагностика. Хронічний глибокий карієс: патоморфологія, клініка, діагностика, внутрішньо- та позасиндромна диференціальна діагностика.

Тема 11. Односеансний та двохсеансний методи лікування гострого глибокого карієсу. Лікувальні пасти: групи, властивості, методики використання.

Тема 12. Профілактика карієсу. Значення індивідуальної та суспільної профілактики. Засоби профілактики. Організація профілактики карієсу зубів вагітних, призовників, робітників окремих виробництв. Оцінка ефективності.

Тема 13. Некаріозні ураження зубів. Класифікація Патрикєєва. Патоморфологія, клініка та діагностика некаріозних уражень, що виникають до прорізування зубів: гіпо-, гіперплазія, ендемічний флюороз. Класифікація флюорозу зубів за А.К. Ніколішиним. Зміни кольору зубів (дисколорити) та методи їх усунення. Некаріозні ураження зубів. Спадкоємні захворювання. Етіологія, клініка, тактика лікаря-стоматолога.

Тема 14. Патоморфологія, клініка та діагностика некаріозних уражень, що виникають після прорізування зубів. Патоморфологія, клініка, діагностика та лікування ерозії емалі, клиноподібного дефекта. Травматичні та хімічні ураження. Гіперестезія твердих тканин зубів. Усунення гіперестезії за допомогою сучасних десенситайзерів: склад, властивості, методики використання.

Тема 15. Помилки та ускладнення в діагностиці та лікуванні карієсу. Вторинний карієс депульпованих та недепульпованих зубів: причина, клініка, діагностика, диференціальна діагностика. Лікування, профілактика. Сучасні пломбувальні матеріали для лікування твердих тканин зубів. СІЦ, композити, компомери.

Тема 16. Використання фізичних методів для лікування і профілактики карієсу та некаріозних уражень зубів. Написання розширеної картки амбулаторного хворого на різні форми карієсу та некаріозних уражень.

Тема 17. Пульпіт. Етіологія, патогенез, класифікація (Є.М. Гофунг, КМІ (1964), МКХ-10), їх позитивні якості та недоліки.

Тема 18. Гострий травматичний пульпіт: патоморфологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика.

Тема 19. Гіперемія пульпи: патоморфологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика. Гострий обмежений пульпіт: патоморфологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика.

Тема 20. Гострий дифузний пульпіт: патоморфологія, клініка, діагностика. Гострий гнійний пульпіт: патоморфологія, клініка, діагностика.

Тема 21. Хронічний фіброзний пульпіт: патоморфологія, клініка, діагностика. Хронічний гіпертрофічний пульпіт: етіологія, патоморфологія, клініка, діагностика.

Тема 22. Хронічний гангренозний пульпіт: патоморфологія, клініка, діагностика. Некроз і атрофія пульпи.

Тема 23. Конкрементозний пульпіт: етіологія і патогенез, патоморфологія, клініка, діагностика.

Тема 24. Пульпіт, що ускладнений періодонтитом. Етіологія, патоморфологія,

патоморфологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика.

Тема 25. Методи знеболення при пульпіті. Лікарські засоби і способи їх застосування. Премедикація.

Тема 26. Методи лікування пульпіту. Обґрунтування вибору методу лікування пульпіту залежно від форми, перебігу та загального стану організму.

Тема 27. Метод збереження пульпи (біологічний): показання до застосування. Методика лікування. Лікарські засоби, їх пропис. Ефективність застосування і можливі ускладнення.

Тема 28. Вітальний ампутаційний метод лікування пульпіту: показання, методика, лікарські засоби. Ефективність методу. Методи ізоляції зуба від слини при ендодонтичному лікуванні. Набір для накладання кофердаму: склад, призначення. Етапи накладання кофердаму залежно від клінічної ситуації.

Тема 29. Вітальний екстирпаційний метод лікування пульпіту: показання, методика, лікарські засоби. Ефективність методу, можливі ускладнення. Діатермокоагуляція. Показання, методика проведення, ускладнення.

Тема 30. Девіталізація пульпи: показання до застосування, методика проведення, лікарські засоби. Девітальна екстирпація пульпи. Показання, етапи лікування, сучасні технології. Можливі ускладнення та їх усунення. Ефективність методу.

Тема 31. Девітальний ампутаційний та комбінований методи лікування пульпіту. Показання до застосування. Методика проведення: етапи, лікарські засоби. Недоліки та можливі ускладнення.

Тема 32. Силери та філери для пломбування кореневих каналів при пульпіті: групи, властивості, показання до застосування. Способи пломбування кореневих каналів при лікуванні пульпіту методом центрального штифта, вертикальної конденсації гутаперчі, холодної і теплої латеральної конденсації гутаперчі. Помилки та ускладнення.

Тема 33. Періодонтит: етіологія, патогенез, класифікація (І.Г. Лукомського, М.А. Грошикова, С.А. Вайндруха, МКХ-10). Патологічна анатомія гострих і хронічних періодонтитів.

Тема 34. Гострий медикаментозний і травматичний верхівковий періодонтит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Гострий серозний періодонтит інфекційного генезу: клініка, діагностика. Гострий гнійний верхівковий періодонтит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика.

Тема 35. Хронічний фіброзний, гранулюючий, гранульоматозний періодонтит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика.

Тема 36. Загострення хронічних верхівкових періодонтитів: етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Ускладнення періодонтиту періоститом.

Тема 37. Рентгендіагностика періодонтитів. Поняття остеосклерозу, остеопорозу, деструкції, деформації, гіперцементозу та ін.

Тема 38. Лікування гострого серозного та гнійного верхівкового періодонтиту інфекційного та неінфекційного генезу (медикаментозного та травматичного) походження. Невідкладна допомога. Послідовність та особливості етапів лікування. Антидотна терапія. Сучасні технології та інструменти для обробки кореневих каналів. Особливості пломбування.

Тема 39. Лікування хронічного верхівкового періодонтиту однокорневих та багатокорневих зубів. Принципи лікування. Методи впливу на запикальне вогнище інфекції. Послідовність та особливості етапів лікування. Ефективність лікування. Лікування верхівкового періодонтиту в скорочені терміни. Помилки в діагностиці та лікуванні періодонтиту. Причини, способи усунення та профілактики.

Тема 40. Поняття реставрації зубів. Планування побудови реставрації після ендодонтичного лікування. Написання розширеної історії хвороби пацієнта на пульпіт та періодонтит.

Тема 41. Використання фізичних факторів в комплексній терапії пульпіту та періодонтиту. Методики. Апаратура.

Змістовий модуль 2. «Хвороби пародонта. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування та профілактика».

Тема 1. Організація пародонтологічного кабінету (відділення), його оснащення та необхідні лікарські засоби. Техніка безпеки. Пародонт. Визначення поняття. Анатомія, гістологія, фізіологія пародонта, захисні механізми.

Тема 2. Захворювання тканин пародонту. Термінологія, класифікації хвороб пародонта М.Ф.Данилевського, І.С.Мащенко, МКХ-10. Позитивні якості та недоліки.

Тема 3. Особливості клінічного обстеження хворих з патологією тканин пародонта. Основні клінічні методи.

Тема 4. Спеціальні клінічні методи діагностики захворювань пародонту. Індексна оцінка стану тканин пародонта: гігієнічні індекси – Федорова-Володкіної та Green-Vermillion, гінгівальні індекси – проба Шиллера-Писарева, індекс гінгівіту Silnes-Loe, індекс РМА (в модифікації Parma).

Тема 5. Функціональні методи діагностики хворих з патологією тканин пародонта (стоматоскопія, капіляроскопія, проба В.І.Кулаженко, реопародонтографія). Рентгендіагностика хворих з патологією тканин пародонта. Лабораторні методи обстеження хворих з патологією тканин пародонта. Цитологічні (змив за М.Ф.Ясиновським), морфологічні, мікробіологічні, імунологічні методи діагностики.

Тема 6. Етіологія, патогенез запальних захворювань пародонта. Вклад вітчизняних вчених (Є.В.Удовичька, Г.М.Вишняк, М.Ф.Данилевський, П.Т.Максименко, І.С.Мащенко, Г.Ф.Білоклицька та ін.).

Тема 7. Папіліт. Гінгівіт. Класифікація. Етіологія і патогенез. Роль місцевих і загальних факторів. Клініка, діагностика, лікування та профілактика катарального гінгівіта.

Тема 8. Виразково-некротичний гінгівіт. Клініка, діагностика, лікування та профілактика.

Тема 9. Гіпертрофічний гінгівіт. Клініка, діагностика, лікування та профілактика.

Тема 10. Локалізований пародонтит. Клініка, діагностика, лікування та профілактика.

Тема 11. Етіологія і патогенез дистрофічно-запальних захворювань пародонта. Роль місцевих і загальних факторів. Механізм утворення ясенних і пародонтальних кишень. Генералізований пародонтит. Загальні ознаки захворювання. Клініка, діагностика.

Тема 12. Генералізований пародонтит. Роль спеціальних методів діагностики (індексна оцінка стану пародонта, діагностичні проби). Функціональні і лабораторні методи діагностики при генералізованому пародонтиті.

Тема 13. Діагностика та диференціальна діагностика генералізованого пародонтиту різних ступенів тяжкості. Особливості перебігу генералізованого пародонтиту у хворих з супутньою патологією.

Тема 14. Пародонтоз. Клініка, діагностика, диференційна діагностика. Ідіопатичні захворювання тканин пародонта.

Тема 15. Загальні принципи лікування хворих на генералізований пародонтит. Складання плану лікування.

Тема 16. Терапевтичні місцеві втручання у хворих при генералізованому пародонтиті. Інструментарій, методика видалення зубних відкладень ручним (механічним) способом. Апаратний. Хімічний та комбінований способи видалення зубних відкладень.

Тема 17. Використання лікарських речовин для місцевої терапії, механізм дії. Способи застосування. Пародонтальні пов'язки. Види. Показання до застосування.

Тема 18. Хірургічні місцеві втручання. Кюретаж. Показання. Методики. Види. Хірургічні місцеві втручання. Гінгівотомія, гінгівектомія. Показання. Методики. Види. Способи ліквідації пародонтальних кишень та рецесії ясен.

Тема 19. Ортопедичні місцеві втручання. Усунення травматичної оклюзії. Вибіркове пришліфовування зубів. Тимчасове і постійне шинування. Показання. Методика проведення.

Тема 20. Лікування пародонтозу. Методи усунення гіперестезії.

Тема 21. Використання електропроцедур в комплексному лікуванні хвороб пародонта. Електрофорез, дарсонвалізація, діатермокоагуляція. Флюктуоризація, діадинамічні струми, УВЧ-терапія та ін.

Тема 22. Застосування парафіну, озокериту, водних та грязевих процедур. Вакуум-терапія в лікуванні захворювань пародонту. Застосування інфрачервоного, ультрафіолетового, лазерного опромінення та біотрону в комплексному лікуванні хвороб пародонта..

Тема 23. Загальна фармакотерапія пародонтиту. Ціль. Різновиди. Лікарські препарати, що використовуються для лікування хворих.

Тема 24. Профілактика захворювань тканин пародонта. Етіологічні та патогенетичні підходи до профілактики. Суспільні заходи профілактики захворювань пародонту. Індивідуальні заходи профілактики захворювань тканин пародонта.

Тема 25. Диспансеризація хворих із патологією пародонта. Загальні принципи. Оцінка ефективності диспансеризації. Якісні та кількісні показники роботи лікаря-пародонтолога. Документація. Складання алгоритмів діагностики та лікування захворювань пародонту.

Змістовий модуль 3.

«Хвороби слизової оболонки порожнини рота. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування та профілактика»

Тема 1. Анатомо-фізіологічні, гістологічні особливості слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Захисні фактори. Слина, її склад і фізіологічна роль. Класифікації захворювань слизової оболонки порожнини рота (М.Ф.Данилевський, П.Т.Максименко, МКХ-10).

Тема 2. Особливості обстеження хворих із захворюваннями СОПР. Первинні та вторинні елементи ураження. Лабораторні методи діагностики основних стоматологічних захворювань. Методи збору матеріалу для цитологічного та бактеріологічного дослідження хворих.

Тема 3. Травматичні ураження слизової оболонки порожнини рота (механічна, хімічна, фізична, електрична травми). Променеві ураження. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.

Тема 4. Первинні ауто інфекційні стоматити. Гострий катаральний стоматит. Гострий герпетичний стоматит. Гострий афтозний стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.

Тема 5. Гострий виразковий стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.

Тема 6. Грибкові ураження слизової оболонки порожнини рота. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.

Тема 7. Грип, інфекційний мононуклеоз, ящур. Етіологія, патогенез, клінічні прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика, лікування та профілактика.

Тема 8. СНІД. Етіологія, патогенез. Прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика. Лікування та профілактика. Тактика лікаря-стоматолога.

Тема 9. Туберкульоз. Сифіліс. Гонорея. Етіологія, патогенез, клінічні прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика. Лікування та профілактика. Тактика лікаря-стоматолога.

Тема 10. Зміни слизової оболонки порожнини рота при хворобах травного каналу (виразкова хвороба, гастрити, ентерити, коліти, хронічний гепатит). Зміна кольору, набряк слизової оболонки порожнини рота. Обкладений язик. Тактика лікаря-стоматолога.

Тема 11. Зміни слизової оболонки порожнини рота при хворобах серцево-судинної системи (недостатність кровообігу, артеріальна гіпертензія). Трофічна виразка. Пухирно-судинний синдром. Тактика лікаря-стоматолога

Тема 12. Зміни СОПР при захворюваннях ендокринної системи (акромегалія, хвороба Іценко-Кушінга, цукровий діабет). Ксеростомія. Тактика лікаря-стоматолога.

Тема 13. Зміни слизової оболонки порожнини рота при захворюваннях крові і

кровотворних органів. Лейкемія. Агранулоцитоз. Тактика лікаря-стоматолога.

Тема 14. Зміни слизової оболонки порожнини рота при захворюваннях крові і кровотворних органів. Анемії. Хвороба Вакеза. Хвороба Вергольфа. Тактика лікаря-стоматолога.

Тема 15. Зміни слизової оболонки порожнини рота при гіпо- та авітамінозах А, С. Тактика лікаря-стоматолога. Зміни слизової оболонки порожнини рота при гіпо- та авітамінозах групи В та РР. Тактика лікаря-стоматолога.

Тема 16. Зміни слизової оболонки порожнини рота при дерматозах з аутоімунним компонентом. Пухирчатка. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.

Тема 17. Зміни слизової оболонки порожнини рота при дерматозах з аутоімунним компонентом. Червоний плесканий лишай. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.

Тема 18. Анафілактичний шок. набряк Квінке. Причини виникнення, клінічні прояви, надання екстреної допомоги. Алергічні медикаментозні стоматити. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.

Тема 19. Багатоформна ексудативна еритема. Синдром Стівенса-Джонсона. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, лікування та профілактика.

Тема 20. Хронічний рецидивуючий афтозний стоматит. Синдром Бехчета. Патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика

Тема 21. Зміни на слизовій оболонці порожнини рота при екзогенних інтоксикаціях. Діагностика. Тактика лікаря-стоматолога

Тема 22. Первинні глосити. Десквамативний та ромбоподібний глосит. Складчастий та волосатий язик. Клініка, діагностика, лікування та профілактика. Неврогенні захворювання язика. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.

Тема 23. Хейліти. Етіологія, клініка, діагностика, лікування та профілактика. Диференційна діагностика захворювань язика та губ. Сучасні методи лікування та профілактика.

Тема 24. Передракові захворювання. Класифікація передраків слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Прогноз та профілактика передракових захворювань.

Тема 25. Облігатні передраки слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Факультативні передраки слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.

Змістовий модуль 4. «Поглиблення клінічного мислення здобувачів. Диференціальна діагностика, сучасні методи лікування та профілактики основних стоматологічних захворювань. Диспансеризація стоматологічних хворих».

Тема 1. Диференційна діагностика некаріозних уражень твердих тканин зубів. Сучасні методи відбілювання та реставрації зубів з некаріозними ураженнями. Фізичні фактори в діагностиці та лікуванні некаріозних уражень зубів.

Тема 2. Диференційна діагностика карієсу зубів. Сучасні методи лікування та профілактики карієсу зубів. Фізичні фактори в діагностиці та лікуванні каріозних уражень зубів.

Тема 3. Диференційна діагностика пульпіту. Дистрофічні зміни в пульпі при загальних захворюваннях організму.

Тема 4. Диференційна діагностика періодонтитів. Профілактика ускладнень. Рентгендіагностика пульпітів та періодонтитів. Читання рентгенограм.

Тема 5. Сучасні технології лікування пульпітів та періодонтитів. Фізичні фактори в лікуванні ускладненого карієсу.

Тема 6. Диференційна діагностика катарального, гіпертрофічного, виразково-некротичного гінгівітів та локалізованого пародонтита. Лікування та профілактика. Використання фізичних факторів в діагностиці та лікуванні запальних хвороб пародонта.

Тема 7. Диференційна діагностика пародонтиту та пародонтозу. Сучасні методи лікування

та профілактика. Використання фізичних факторів в діагностиці та лікуванні дистрофічно-запальних та дистрофічних хвороб пародонта.

Тема 8. Диференційна діагностика травматичних ушкоджень слизової оболонки порожнини рота. Сучасні методи лікування та профілактики. Диференційна діагностика первинних (ауто інфекційних) уражень слизової оболонки порожнини рота. Гострий герпетичний стоматит. Гострий афтозний стоматит. Гострий виразково-некротичний стоматит. Сучасні методи лікування та профілактики первинних стоматитів.

Тема 9. Диференційна діагностика проявів вірусних хвороб на слизовій оболонці порожнини рота. СНІД, грип, ящур, інфекційний мононуклеоз. Тактика лікаря-стоматолога. Диференційна діагностика проявів бактеріальних хвороб на слизовій оболонці порожнини рота. Дифтерія, туберкульоз, сифіліс, гонорея. Тактика лікаря-стоматолога.

Тема 10. Диференційна діагностика уражень слизової оболонки порожнини рота при захворюваннях травного каналу, серцево-судинної, ендокринної та нервової систем. Сучасні методи лікування та профілактики.

Тема 11. Диференційна діагностика проявів захворювань крові та органів кровотворення на слизовій оболонці порожнини рота. Лейкози, агранулоцитоз, анемії та тромбоцитопенічна пурпура. Тактика лікаря-стоматолога.

Тема 12. Диференційна діагностика хейлітів та глоситів. Сучасні методи лікування та профілактики.

Тема 13. Диференційна діагностика проявів на слизовій оболонці порожнини рота дерматозів з аутоімунним компонентом. Пухирчатка, червоний плескатиий лишай. Клініка, діагностика, тактика лікаря-стоматолога.

Тема 14. Диференційна діагностика передракових станів слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Облігатні та факультативні передраки. Сучасні методи лікування та профілактики.

Тема 15. Стоматогенна хроніоінтоксикація. Етіологія. Патогенез. Клініка, діагностика, лікування та профілактика стоматогенної хроніоінтоксикації. Аналіз кількісних та якісних показників роботи лікаря терапевта-стоматолога. Підсумкове тестування

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	СРЗ
Змістовий модуль 1. «Захворювання твердих тканин зубів. Захворювання ендодонта (пульпіт, періодонтит)»						
Тема 1. Організація стоматологічної допомоги в Україні. Структура стоматологічної поліклініки та її терапевтичного відділення. Задачі терапевтичної стоматології, взаємозв'язок із загальними клінічними та стоматологічними дисциплінами. Оснащення робочого місця лікаря-стоматолога: універсальні стоматологічні установки та крісла. Техніка безпеки. Етика та деонтологія в стоматології. Ятрогенні захворювання.	4	2	0	2	0	0
Тема 2. Схема обстеження стоматологічного хворого. Суб'єктивне обстеження: скарги, анамнез захворювання та життя. Характеристика больового синдрому при різних ураженнях зубів. Клінічні методи обстеження, їх значення для діагностики захворювань порожнини рота: огляд (зовнішній, обличчя пацієнта, присінка, власне порожнини рота, зубних рядів).	4		0	2	0	2
Тема 3. Обстеження місця захворювання (Locus	4		0	2	0	2

morbi): огляд ураженого зуба, зондування, перкусія, пальпація. Допоміжні методи обстеження хворого: термодіагностика, ЕОД, застосування детекторів карієсу: методика проведення, інтерпретація результатів. Спеціальні методи обстеження тканин пародонта та слизової оболонки порожнини рота .						
Тема 4. Рентгенологічна, люмінесцентна та транслюмінаційна діагностика. Показання, особливості проведення. Діагностичні тести: з анестезією та на препарування. Методика визначення тригерних зон та обстеження місць виходу периферичних гілок трійчастого нерва. Лабораторні методи обстеження. Інтерпретація результатів. Медична документація терапевтичного прийому: правила заповнення, виписка направлень тощо. Медична карта стоматологічного хворого (ф.043/О) – медичний, науковий і юридичний документ.	4		0	2	0	2
Тема 5. Гігієна порожнини рота, та її значення в комплексній профілактиці захворювань органів порожнини рота і організму в цілому. Визначення ПІ за Федоровим-Володкіною та Green-Vermillion (стандартна та спрощена методики), індексу ефективності гігієни порожнини рота.	2		0	2	0	
Тема 6. Зубний наліт та зубний камінь. Механізм утворення. Структура, фізичні властивості, хімічний склад, мікрофлора. Способи видалення. Проведення професійної гігієни порожнини рота. Оцінка ефективності видалення зубного нальоту і зубного каменю.	4		0	2	0	2
Тема 7. Карієс зуба. Визначення поняття. Статистичні показники карієсу зуба. Класифікація карієсу. Поняття структурної та функціональної резистентності твердих тканин зуба. Визначення резистентності емалі (тер-тест). Сучасні уявлення про етіологію і патогенез карієсу. Вклад вчених: Міллера, Д.А. Ентіна, І.Г. Лукомського, А.Е. Шарпенака, А.І. Рибаківа, П.А. Леуса, В.К. Леонтьєва, В.Р. Окушко, Є.В. Боровського та ін.).	6	2	0	2	0	2
Тема 8. Гострий і хронічний карієс в стадії плями. Патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика. Лікування гострого та хронічного початкового карієсу. Медикаментозні засоби та методики ремінералізуючої терапії: групи, властивості, особливості використання.	4		0	2	0	2
Тема 9. Гострий та хронічний поверхневий карієс: патоморфологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування. Гострий і хронічний середній карієс: патоморфологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.	2		0	2	0	0
Тема 10. Гострий глибокий карієс: патоморфологія, клініка, діагностика, внутрішньо- та позасиндромна диференціальна діагностика. Хронічний глибокий карієс: патоморфологія, клініка, діагностика, внутрішньо- та позасиндромна диференціальна діагностика.	4		0	2	0	2
Тема 11. Односеансний та двохсеансний методи лікування гострого глибокого карієсу. Лікувальні пасти: групи, властивості, методики використання.	4		0	2	0	2
Тема 12. Профілактика карієсу. Значення індивідуальної та суспільної профілактики. Засоби	4		0	2	0	2

профілактики. Організація профілактики карієсу зубів вагітних, призовників, робітників окремих виробництв. Оцінка ефективності.						
Тема 13. Некаріозні ураження зубів. Класиці-кація Патрикеева. Патоморфологія, клініка та діагностика некаріозних уражень, що виникають до прорізування зубів: гіпо-, гіперплазія, ендемічний флюороз. Класифікація флюорозу зубів за А.К. Ніколішиним. Зміни кольору зубів (дисколорити) та методи їх усунення. Некаріозні ураження зубів. Спадкоємні захворювання. Етіологія, клініка, тактика лікаря-стоматолога.	6	2	0	2	0	2
Тема 14. Патоморфологія, клініка та діагностика некаріозних уражень, що виникають після прорізування зубів. Патоморфологія, клініка, діагностика та лікування ерозії емалі, клиноподібного дефекта. Травматичні та хімічні ураження. Гіперестезія твердих тканин зубів. Усунення гіперестезії за допомогою сучасних десенситайзерів: склад, властивості, методики використання.	2		0	2	0	0
Тема 15. Помилки та ускладнення в діагностиці та лікуванні карієсу. Вторинний карієс депульпованих та недепульпованих зубів: причина, клініка, діагностика, диференціальна діагностика. Лікування, профілактика. Сучасні пломбувальні матеріали для лікування твердих тканин зубів. СЦ, композити, компомери.	4	2	0	2	0	0
Тема 16. Використання фізичних методів для лікування і профілактики карієсу та некаріозних уражень зубів. Написання розширеної картки амбулаторного хворого на різні форми карієсу та некаріозних уражень.	4		0	2	0	2
Тема 17. Пульпіт. Етіологія, патогенез, класифікація (Є.М. Гофунг, КМІ (1964), МКХ-10), їх позитивні якості та недоліки.	4	2	0	2	0	0
Тема 18. Гострий травматичний пульпіт: патоморфологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика.	2		0	2	0	0
Тема 19. Гіперемія пульпи: патоморфологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика. Гострий обмежений пульпіт: патоморфологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика.	4		0	2	0	2
Тема 20. Гострий дифузний пульпіт: патоморфологія, клініка, діагностика. Гострий гнійний пульпіт: патоморфологія, клініка, діагностика.	4		0	2	0	2
Тема 21. Хронічний фіброзний пульпіт: патоморфологія, клініка, діагностика. Хронічний гіпертрофічний пульпіт: етіологія, патоморфологія, клініка, діагностика.	4		0	2	0	2
Тема 22. Хронічний гангренозний пульпіт: патоморфологія, клініка, діагностика. Некроз і атрофія пульпи.	2		0	2	0	0

Тема 23. Конкрементозний пульпіт: етіологія і патогенез, патоморфологія, клініка, діагностика.	2		0	2	0	0
Тема 24. Пульпіт, що ускладнений періодонтитом. Етіологія, патоморфологія, патоморфологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика.	4		0	2	0	2
Тема 25. Методи знеболення при пульпіті. Лікарські засоби і способи їх застосування. Премедикація.	4		0	2	0	2
Тема 26. Методи лікування пульпіту. Обґрунтування вибору методу лікування пульпіту залежно від форми, перебігу та загального стану організму.	4	2	0	2	0	2
Тема 27. Метод збереження пульпи (біологічний): показання до застосування. Методика лікування. Лікарські засоби, їх пропис. Ефективність застосування і можливі ускладнення.	4		0	2	0	2
Тема 28. Вітальний ампутаційний метод лікування пульпіту: показання, методика, лікарські засоби. Ефективність методу. Методи ізоляції зуба від слини при ендодонтичному лікуванні. Набір для накладання кофердаму: склад, призначення. Етапи накладання кофердаму залежно від клінічної ситуації.	2		0	2	0	0
Тема 29. Вітальний екстирпаційний метод лікування пульпіту: показання, методика, лікарські засоби. Ефективність методу, можливі ускладнення. Діатермокоагуляція. Показання, методика проведення, ускладнення.	2		0	2	0	0
Тема 30. Девіталізація пульпи: показання до застосування, методика проведення, лікарські засоби. Девітальна екстирпація пульпи. Показання, етапи лікування, сучасні технології. Можливі ускладнення та їх усунення. Ефективність методу.	4		0	2	0	0
Тема 31. Девітальний ампутаційний та комбінований методи лікування пульпіту. Показання до застосування. Методика проведення: етапи, лікарські засоби. Недоліки та можливі ускладнення.	6		0	2	0	4
Тема 32. Силери та філери для пломбування кореневих каналів при пульпіті: групи, властивості, показання до застосування. Способи пломбування	4		0	2	0	2

кореневих каналів при лікуванні пульпіту методом центрального штифта, вертикальної конденсації гутаперчі, холодної і теплої латеральної конденсації гутаперчі. Помилки та ускладнення.						
Тема 33. Періодонтит: етіологія, патогенез, класифікація (І.Г. Лукомського, М.А. Грошикова, С.А. Вайндруха, МКХ-10). Патологічна анатомія гострих і хронічних періодонтитів.	4	2		2		
Тема 34. Гострий медикаментозний і травматичний верхівковий періодонтит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Гострий серозний періодонтит інфекційного генезу: клініка, діагностика. Гострий гнійний верхівковий періодонтит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика.	4			2		2
Тема 35. Хронічний фіброзний, гранулюючий, гранульоматозний періодонтит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика.	2			2		
Тема 36. Загострення хронічних верхівкових періодонтитів: етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Ускладнення періодонтиту періоститом.	4			2		2
Тема 37. Рентгендіагностика періодонтитів. Поняття остеосклерозу, остеопорозу, деструкції, деформації, гіперцементозу та ін.	4			2		2
Тема 38. Лікування гострого серозного та гнійного верхівкового періодонтиту інфекційного та неінфекційного генезу (медикаментозного та травматичного) походження. Невідкладна допомога. Послідовність та особливості етапів лікування. Антидотна терапія. Сучасні технології та інструменти для обробки корневих каналів. Особливості пломбування.	6	2		2		2
Тема 39. Лікування хронічного верхівкового періодонтиту однокорневих та багатокорневих зубів. Принципи лікування. Методи впливу на заапикальне вогнище інфекції. Послідовність та особливості етапів лікування. Ефективність лікування. Лікування верхівкового періодонтиту в скорочені терміни. Помилки в діагностиці та лікуванні періодонтиту. Причини, способи усунення та профілактики.	4			2		2
Тема 40. Поняття реставрації зубів. Планування побудови реставрації після ендодонтичного лікування. Написання розширеної історії хвороби пацієнта на пульпіт та періодонтит.	4		2		2	
Тема 41. Використання фізичних факторів в комплексній терапії пульпіту та періодонтиту. Методики. Апаратура.	2			2		
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	150	18		82		50
Змістовий модуль 2. «Хвороби пародонта. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування та профілактика».						
Назви тем	Усьо го	Кількість годин				
		у тому числі				
		лекції	семіна ри	практ ичні	лабо рато рні	СРС
Тема 1. Організація пародонтологічного кабінету (відділення), його оснащення та необхідні лікарські засоби. Техніка безпеки. Пародонт. Визначення	4	2	0	2	0	0

поняття. Анатомія, гістологія, фізіологія пародонта, захисні механізми.						
Тема 2. Захворювання тканин пародонту. Термінологія, класифікації хвороб пародонта М.Ф.Данилевського, І.С.Мащенко, МКХ-10. Позитивні якості та недоліки.	2		0	2	0	0
Тема 3. Особливості клінічного обстеження хворих з патологією тканин пародонта. Основні клінічні методи.	2		0	2	0	0
Тема 4. Спеціальні клінічні методи діагностики захворювань пародонту. Індексна оцінка стану тканин пародонта: гігієнічні індекси – Федорова-Володкіної та Green-Vermillion, гінгівальні індекси – проба Шиллера-Писарева, індекс гінгівіту Silnes-Loe, індекс РМА (в модифікації Parma).	4		0	2	0	2
Тема 5. Функціональні методи діагностики хворих з патологією тканин пародонта (стоматоскопія, капіляроскопія, проба В.І.Кулаженко, реопародонтографія). Рентгендіагностика хворих з патологією тканин пародонта. Лабораторні методи обстеження хворих з патологією тканин пародонта. Цитологічні (змив за М.Ф.Ясиновським), морфологічні, мікробіологічні, імунологічні методи діагностики.	4		0	2	0	2
Тема 6. Етіологія, патогенез запальних захворювань пародонта. Вклад вітчизняних вчених (Є.В.Удовицька, Г.М.Вишняк, М.Ф.Данилевський, П.Т.Максименко, І.С.Мащенко, Г.Ф.Білоклицька та ін.).	4		0	2	0	2
Тема 7. Папіліт. Гінгівіт. Класифікація. Етіологія і патогенез. Роль місцевих і загальних факторів. Клініка, діагностика, лікування та профілактика катарального гінгівіта.	4	2	0	2	0	0
Тема 8. Виразково-некротичний гінгівіт. Клініка, діагностика, лікування та профілактика.	4		0	2	0	2
Тема 9. Гіпертрофічний гінгівіт. Клініка, діагностика, лікування та профілактика.	4		0	2	0	2
Тема 10. Локалізований пародонтит. Клініка, діагностика, лікування та профілактика.	4		0	2	0	2
Тема 11. Етіологія і патогенез дистрофічно-запальних захворювань пародонта. Роль місцевих і загальних факторів. Механізм утворення ясенних і пародонтальних кишень. Генералізований пародонтит. Загальні ознаки захворювання. Клініка, діагностика.	4	2	0	2	0	0
Тема 12. Генералізований пародонтит. Роль спеціальних методів діагностики (індексна оцінка стану пародонта, діагностичні проби). Функціональні і лабораторні методи діагностики при генералізованому пародонтиті.	6		0	2	0	4
Тема 13. Діагностика та диференціальна діагностика генералізованого пародонтиту різних ступенів тяжкості. Особливості перебігу генералізованого пародонтиту у хворих з супутньою патологією.	4		0	2	0	2
Тема 14. Пародонтоз. Клініка, діагностика, диференційна діагностика. Ідіопатичні захворювання тканин пародонта.	2		0	2	0	0
Тема 15. Загальні принципи лікування хворих на генералізований пародонтит. Складання плану лікування.	4	2	0	2	0	0
Тема 16. Терапевтичні місцеві втручання у хворих при генералізованому пародонтиті. Інструментарій,	4		0	2	0	2

методика видалення зубних відкладень ручним (механічним) способом. Апаратний. Хімічний та комбінований способи видалення зубних відкладень.						
Тема 17. Використання лікарських речовин для місцевої терапії, механізм дії. Способи застосування. Пародонтальні пов'язки. Види. Показання до застосування.	4		0	2	0	2
Тема 18. Хірургічні місцеві втручання. Кюретаж. Показання. Методики. Види. Хірургічні місцеві втручання. Гінгівотомія, гінгівектомія. Показання. Методики. Види. Способи ліквідації пародонтальних кишень та рецесії ясен.	2		0	2	0	0
Тема 19. Ортопедичні місцеві втручання. Усунення травматичної оклюзії.Вибіркове пришліфовування зубів. Тимчасове і постійне шинування. Показання. Методика проведення.	2		0	2	0	0
Тема 20. Лікування пародонтозу. Методи усунення гіперестезії.	2		0	2	0	0
Тема 21. Використання електропроцедур в комплексному лікуванні хвороб пародонта. Електрофорез, дарсонвалізація, діатермокоагуляція. Флюктуоризація, діадинамічні струми, УВЧ-терапія та ін.	2		0	2	0	0
Тема 22. Застосування парафіну, озокериту, водних та грязевих процедур.Вакуум-терапія в лікуванні захворювань пародонту. Застосування інфрачервоного, ультрафіолетового, лазерного опромінення та біотрону в комплексному лікуванні хвороб пародонта..	4	2	0	2	0	0
Тема 23. Загальна фармакотерапія пародонтиту. Ціль. Різновиди. Лікарські препарати, що використовуються для лікування хворих.	4		0	2	0	2
Тема 24. Профілактика захворювань тканин пародонта. Етіологічні та патогенетичні підходи до профілактики. Суспільні заходи профілактики захворювань пародонту. Індивідуальні заходи профілактики захворювань тканин пародонта.	4		0	2	0	2
Тема 25. Диспансеризація хворих із патологією пародонта. Загальні принципи. Оцінка ефективності диспансеризації. Якісні та кількісні показники роботи лікаря-пародонтолога. Документація. Складання алгоритмів діагностики та лікування захворювань пародонту.	4		0	2	0	2
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	90	10		50		30
Змістовий модуль 3. «Хвороби слизової оболонки порожнини рота. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування та профілактика».						
Назви тем	Кількість годин					
	Усьо го	у тому числі				
		лекції	семіна ри	практ ичні	лабо рато рні	СРС
Тема 1. Анатомо-фізіологічні, гістологічні особливості слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Захисні фактори. Слина, її склад і фізіологічна роль. Класифікації захворювань слизової оболонки порожнини рота (М.Ф.Данилевський, П.Т.Максименко, МКХ-10).	4	2		2		

Тема 2. Особливості обстеження хворих із захворюваннями СОПР. Первинні та вторинні елементи ураження. Лабораторні методи діагностики основних стоматологічних захворювань. Методи збору матеріалу для цитологічного та бактеріологічного дослідження хворих.	2			2		
Тема 3. Травматичні ураження слизової оболонки порожнини рота (механічна, хімічна, фізична, електрична травми). Променеві ураження. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.	2			2		
Тема 4. Первинні ауто інфекційні стоматити. Гострий катаральний стоматит. Гострий герпетичний стоматит. Гострий афтозний стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.	4			2		2
Тема 5. Гострий виразковий стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.	2			2		
Тема 6. Грибкові ураження слизової оболонки порожнини рота. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.	2			2		
Тема 7. Грип, інфекційний мононуклеоз, ящур. Етіологія, патогенез, клінічні прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика, лікування та профілактика.	4	2		2		
Тема 8. СНІД. Етіологія, патогенез. Прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика. Лікування та профілактика. Тактика лікаря-стоматолога.	4			2		2
Тема 9. Туберкульоз. Сифіліс. Гонорея. Етіологія, патогенез, клінічні прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика. Лікування та профілактика. Тактика лікаря-стоматолога.	4			2		2
Тема 10. Зміни слизової оболонки порожнини рота при хворобах травного каналу (виразкова хвороба, гастрити, ентерити, коліти, хронічний гепатит). Зміна кольору, набряк слизової оболонки порожнини рота. Обкладений язик. Тактика лікаря-стоматолога.	4	2		2		
Тема 11. Зміни слизової оболонки порожнини рота при хворобах серцево-судинної системи (недостатність кровообігу, артеріальна гіпертензія). Трофічна виразка. Пухирно-судинний синдром. Тактика лікаря-стоматолога	2			2		
Тема 12.. Зміни СОПР при захворюваннях ендокринної системи (акромегалія, хвороба Іценко-Кушінга, цукровий діабет). Ксеростомія. Тактика лікаря-стоматолога.	4			2		2
Тема 13. Зміни слизової оболонки порожнини рота при захворюваннях крові і кровотворних органів. Лейкемія. Агранулоцитоз. Тактика лікаря-стоматолога.	2			2		
Тема 14. Зміни слизової оболонки порожнини рота при захворюваннях крові і кровотворних органів. Анемії. Хвороба Вакеза. Хвороба Вергольфа. Тактика лікаря-стоматолога.	4			2		2
Тема 15. Зміни слизової оболонки порожнини рота при гіпо- та авітамінозах А, С. Тактика лікаря-стоматолога. Зміни слизової оболонки порожнини	4			2		2

рота при гіпо- та авітамінозах групи В та РР. Тактика лікаря-стоматолога.						
Тема 16. Зміни слизової оболонки порожнини рота при дерматозах з аутоімунним компонентом. Пухирчатка. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.	4			2		2
Тема 17. Зміни слизової оболонки порожнини рота при дерматозах з аутоімунним компонентом. Червоний плескатий лишай. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.	4			2		2
Тема 18. Анафілактичний шок. набряк Квінке. Причини виникнення, клінічні прояви, надання екстреної допомоги. Алергічні медикаментозні стоматити. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.	6	2		2		2
Тема 19. Багатоформна ексудативна еритема. Синдром Стівенса-Джонсона. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, лікування та профілактика.	2			2		
Тема 20. Хронічний рецидивуючий афтозний стоматит. Синдром Бехчета. Патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика	4			2		2
Тема 21. Зміни на слизовій оболонці порожнини рота при екзогенних інтоксикаціях. Діагностика. Тактика лікаря-стоматолога	4			2		2
Тема 22. Первинні глосити. Десквамативний та ромбоподібний глосит. Складчастий та волосатий язик. Клініка, діагностика, лікування та профілактика. Неврогенні захворювання язика. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.	4			2		2
Тема 23. Хейліти. Етіологія, клініка, діагностика, лікування та профілактика. Диференційна діагностика захворювань язика та губ. Сучасні методи лікування та профілактика.	4			2		2
Тема 24. Передракові захворювання. Класифікація передраків слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Прогноз та профілактика передракових захворювань.	6	2		2		2
Тема 25. Облігатні передраки слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Факультативні передраки слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.	4			2		2
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	90	10		50		30
Змістовий модуль 4.						
«Поглиблення клінічного мислення здобувачів. Диференціальна діагностика, сучасні методи лікування та профілактики основних стоматологічних захворювань. Диспансеризація стоматологічних хворих».						
Назви тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
го		лекції	семінари	практичні	лабораторні	СРС
Тема 1. Диференційна діагностика некаріозних уражень твердих тканин зубів. Сучасні методи відбілювання та реставрації зубів з некаріозними ураженнями. Фізичні фактори в діагностиці та лікуванні некаріозних уражень зубів.	4			2		2

Тема 2. Диференційна діагностика карієсу зубів. Сучасні методи лікування та профілактики карієсу зубів. Фізичні фактори в діагностиці та лікуванні каріозних уражень зубів.	2			2		
Тема 3. Диференційна діагностика пульпіту. Дистрофічні зміни в пульпі при загальних захворюваннях організму.	2			2		
Тема 4. Диференційна діагностика періодонтитів. Профілактика ускладнень. Рентгендіагностика пульпітів та періодонтитів. Читання рентгенограм.	2			2		
Тема 5. Сучасні технології лікування пульпітів та періодонтитів. Фізичні фактори в лікуванні ускладненого карієсу.	6	2		2		2
Тема 6. Диференційна діагностика катарального, гіпертрофічного, виразково-некротичного гінгівітів та локалізованого пародонтита. Лікування та профілактика. Використання фізичних факторів в діагностиці та лікуванні запальних хвороб пародонта.	4			2		2
Тема 7. Диференційна діагностика пародонтиту та пародонтозу. Сучасні методи лікування та профілактика. Використання фізичних факторів в діагностиці та лікуванні дистрофічно-запальних та дистрофічних хвороб пародонта.	4			2		2
Тема 8. Диференційна діагностика травматичних ушкоджень слизової оболонки порожнини рота. Сучасні методи лікування та профілактики. Диференційна діагностика первинних (аутоінфекційних) уражень слизової оболонки порожнини рота. Гострий герпетичний стоматит. Гострий афтозний стоматит. Гострий виразково-некротичний стоматит. Сучасні методи лікування та профілактики первинних стоматитів.	4			2		2
Тема 9. Диференційна діагностика проявів вірусних хвороб на слизовій оболонці порожнини рота. СНІД, грип, ящур, інфекційний мононуклеоз. Тактика лікаря-стоматолога. Диференційна діагностика проявів бактеріальних хвороб на слизовій оболонці порожнини рота. Дифтерія, туберкульоз, сифіліс, гонорея. Тактика лікаря-стоматолога.	4			2		2
Тема 10. Диференційна діагностика уражень слизової оболонки порожнини рота при захворюваннях травного каналу, серцево-судинної, ендокринної та нервової систем. Сучасні методи лікування та профілактики.	4			2		2
Тема 11. Диференційна діагностика проявів захворювань крові та органів кровотворення на слизовій оболонці порожнини рота. Лейкози, агранулоцитоз, анемії та тромбоцитопенічна пурпура. Тактика лікаря-стоматолога.	6	2		2		2
Тема 12. Диференційна діагностика хейлітів та глоситів. Сучасні методи лікування та профілактики.	8	4		2		2
Тема 13. Диференційна діагностика проявів на слизовій оболонці порожнини рота дерматозів з аутоімунним компонентом. Пухирчатка, червоний плескатий лишай. Клініка, діагностика, тактика лікаря-стоматолога.	2			2		
Тема 14. Диференційна діагностика передракових станів слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Облігатні та факультативні	2			2		

передраки. Сучасні методи лікування та профілактики.						
Тема 15. Стоматогенна хроніоінтоксикація. Етіологія. Патогенез. Клініка, діагностика, лікування та профілактика стоматогенної хроніоінтоксикації. Аналіз кількісних та якісних показників роботи лікаря терапевта-стоматолога. Підсумкове тестування	6	2		2		2
<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	60	10		30	0	20
<i>Індивідуальні завдання</i>	0	0	0	0	0	0
Усього годин	360	46		194		120

5. Теми лекційних / семінарських / практичних / лабораторних занять

5.1. Теми лекційних занять

5.1.1. Теми лекційних занять до змістового модулю 1 «Захворювання твердих тканин зубів. Захворювання ендодонта (пульпіт, періодонтит)»

№з/п	Теми лекції	Кіль-ть годин
1	Знайомство з клінікою терапевтичної стоматології. Методи обстеження хворих в клініці терапевтичної стоматології. Симптоматологія та діагностика захворювань твердих тканин зуба. Медична документація. Етика та деонтологія. Відкладення на зубах. Немінералізовані і мінералізовані зубні відкладення. Механізм утворення та видалення.	2
2	Карієс зубів. Епідеміологія, поширеність, інтенсивність, приріст карієсу. Роль факторів ризику. Карієс зубів. Причини і механізм виникнення. Основні теорії і гіпотези карієсу (Міллер, Лукомський, Ентін, Шарпенак, Боровський). Сучасні дані про патоморфологію карієсу. Роботи Р.Синиціна, Г.Пахомова, П.Леуса, В.Леонтьєва). Морфологічні зміни тканин зуба на різних стадіях каріозного процесу.	2
3	Захворювання зубів некаріозного походження, які виникають до їх прорізування. Етіологія, клініка, діагностика, лікування. Захворювання зубів некаріозного походження, які виникають після їх прорізування. Клініка, діагностика, лікування.	2
4	Механізм виникнення болю під час лікування зубів. Методи знеболення при лікуванні карієсу зубів. Фізичні фактори в діагностиці і лікуванні карієсу і некаріозних уражень твердих тканин зуба.	2
5	Пульпіт. Етіологія, патогенез, класифікація, патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика. Методи знеболення при пульпіті. Лікарські засоби і способи їх застосування. Премедикація.	2
6	Методи лікування пульпіту. Метод збереження пульпи (біологічний): показання до застосування. Вігальний ампутаційний та екстирпаційний методи лікування пульпіту: показання, методика, лікарські засоби. Діатермокоагуляція. Девігальний ампутаційний та комбінований методи лікування пульпіту. Силери та філери для пломбування корневих каналів при пульпіті: групи, властивості, показання до застосування. Способи пломбування корневих каналів.	2
7	Періодонтит: етіологія, патогенез, класифікація (І.Г. Лукомського, М.А. Грошикова, С.А. Вайндруха, МКХ-10). Патологічна анатомія, клініка та діагностика гострих і хронічних періодонтитів. Загострення хронічних верхівкових періодонтитів. Ускладнення періодонтиту періоститом. Рентгендіагностика періодонтитів.	2
8	Лікування гострого серозного та гнійного верхівкового періодонтиту. Невідкладна допомога. Антidotна терапія. Сучасні технології та інструменти для обробки корневих каналів. Особливості пломбування. Лікування хронічного верхівкового періодонтиту однокорневих та багатокорневих зубів. Принципи лікування.	2
9	Поняття реставрації зубів. Планування побудови реставрації після ендодонтичного лікування. Використання фізичних факторів в комплексній терапії пульпіту та періодонтиту. Методики. Апаратура.	2
Усього		18

5.1.2 Теми лекційних занять до змістового модулю 2 «Хвороби пародонта. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування та профілактика».

№ з/п	Тема лекції	Кіль-ть годин
1.	Будова і функції пародонту. Класифікація захворювань пародонту М.Ф.Данилевського, І.С.Мащенко, МКХ-10. Методи обстеження хворих з захворюваннями пародонта. Основні і допоміжні методи. Гігієнічні і пародонтальні індекси.	2
2.	Гінгівіти. Розповсюдженість. Механізм виникнення. Клініка, діагностика, лікування.	2
3.	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика генералізованого пародонтиту та пародонтозу.	2
4.	Сучасні принципи лікування. Місцеве та загальне лікування генералізованого пародонтиту і пародонтозу. Медикаментозна терапія, хірургічні та ортопедичні методи лікування.	2
5	Використання фізичних факторів у діагностиці та комплексному лікуванні захворювань пародонта.	2
Усього		10

5.1.3. Темі лекційних занять до змістового модулю 3 «Хвороби слизової оболонки порожнини рота. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування та профілактика»

№ з/п	Тема лекції	Кіль-ть годин
1	Особливості обстеження хворих із захворюваннями СОПР. Травматичні ураження слизової оболонки порожнини рота (механічна, хімічна, фізична, електрична травми). Променеві ураження. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика. Первинні аутоінфекційні стоматити. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика	2
2	Грип, інфекційний мононуклеоз, ящур. Етіологія, патогенез, клінічні прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика, лікування та профілактика. СНІД. Етіологія, патогенез. Прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика. Лікування та профілактика. Тактика лікаря-стоматолога. Туберкульоз. Етіологія, патогенез, клінічні прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика. Лікування та профілактика. Тактика лікаря-стоматолога.	2
3	Зміни слизової оболонки порожнини рота при хворобах травного каналу (виразкова хвороба, гастрити, ентерити, коліти, хронічний гепатит). Тактика лікаря-стоматолога. Зміни слизової оболонки порожнини рота при хворобах серцево-судинної системи (недостатність кровообігу, артеріальна гіпертензія). Зміни СОПР при захворюваннях ендокринної системи (акромегалія, хвороба Іценко-Кушінга, цукровий діабет). Тактика лікаря-стоматолога.	2
4	Зміни слизової оболонки порожнини рота при дерматозах з аутоімунним компонентом. Пухирчатка. Червоний плесканий лишай. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Тактика лікаря-стоматолога. Багатоформна ексудативна еритема. Синдром Стівенса-Джонсона. Хронічний рецидивуючий афтозний стоматит. Синдром Бехчета. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, лікування та профілактика.	2
5	Передракові захворювання. Класифікація передраків слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Облігатні передраки, факультативні передраки. Клініка, діагностика, лікування. Прогноз та профілактика передракових захворювань. хроніоінтоксикації.	2
Усього		10

5.1.4. Темі лекційних занять до змістового модулю 4 «Поглиблення клінічного мислення здобувачів. Диференціальна діагностика, сучасні методи лікування та профілактики основних стоматологічних захворювань. Диспансеризація стоматологічних хворих»

№ з/п	Тема лекції	Кіль-ть годин
1	Стоматогенна хроніоінтоксикація. Етіологія. Патогенез. Клініка, діагностика, лікування та профілактика стоматогенної хроніоінтоксикації.	2
2	Зміни слизової оболонки порожнини рота при захворюваннях крові і кровотворних органів. Лейкемія. Агранулоцитоз. Анемії. Хвороба Вакеза. Хвороба Вергольфа.	2

	Тактика лікаря-стоматолога. Зміни слизової оболонки порожнини рота при гіпо- та авітамінозах групи А, С, В і РР. Тактика лікаря-стоматолога.	
3	Первинні глосити. Десквамативний та ромбоподібний глосит. Складчастий та волосатий язик. Неврогенні захворювання язика. Клініка, діагностика, лікування та профілактика.	2
4	Хейліти. Етіологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика захворювань губ. Сучасні методи лікування та профілактики.	2
5	Використання фізичних факторів для діагностики і лікування захворювань слизової оболонки порожнини рота. Сучасні технології в лікуванні і профілактиці рецидивів захворювань слизової оболонки порожнини рота.	2
Усього		10

5.2. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

5.3. Теми практичних занять

5.3.1. Теми практичних занять до змістового модулю 1 «Захворювання твердих тканин зубів. Захворювання ендодонта (пульпіт, періодонтит)»

№	Назва теми	Кіл-ть годин
1.	Тема 1. Організація стоматологічної допомоги в Україні. Структура стоматологічної поліклініки та її терапевтичного відділення. Задачі терапевтичної стоматології, взаємозв'язок із загальними клінічними та стоматологічними дисциплінами. Оснащення робочого місця лікаря-стоматолога: універсальні стоматологічні установки та крісла. Техніка безпеки. Етика та деонтологія в стоматології. Ятрогенні захворювання.	2
2.	Тема 2. Схема обстеження стоматологічного хворого. Суб'єктивне обстеження: скарги, анамнез захворювання та життя. Характеристика больового синдрому при різних ураженнях зубів. Клінічні методи обстеження, їх значення для діагностики захворювань порожнини рота: огляд (зовнішній, обличчя пацієнта, присінка, власне порожнини рота, зубних рядів).	2
3.	Тема 3. Обстеження місця захворювання (Locus morbi): огляд ураженого зуба, зондування, перкусія, пальпація. Допоміжні методи обстеження хворого: термодіагностика, ЕОД, застосування детекторів карієсу: методика проведення, інтерпретація результатів. Спеціальні методи обстеження тканин пародонта та слизової оболонки порожнини рота.	2
4.	Тема 4. Рентгенологічна, люмінесцентна та транслюмінаційна діагностика. Показання, особливості проведення. Діагностичні тести: з анестезією та на препарування. Методика визначення тригерних зон та обстеження місць виходу периферичних гілок трійчастого нерва. Лабораторні методи обстеження. Інтерпретація результатів. Медична документація терапевтичного прийому: правила заповнення, виписка направлень тощо. Медична карта стоматологічного хворого (ф.043/О) – медичний, науковий і юридичний документ.	2
5.	Тема 5. Гігієна порожнини рота, та її значення в комплексній профілактиці захворювань органів порожнини рота і організму в цілому. Визначення ІІ за Федоровим-Володкіною та Green-Vermillion (стандартна та спрощена методики), індексу ефективності гігієни порожнини рота.	2
6.	Тема 6. Зубний наліт та зубний камінь. Механізм утворення. Структура, фізичні властивості, хімічний склад, мікрофлора. Способи видалення. Проведення професійної гігієни порожнини рота. Оцінка ефективності видалення зубного нальоту і зубного каменю.	2
7.	Тема 7. Карієс зуба. Визначення поняття. Статистичні показники карієсу зуба. Класифікація карієсу. Поняття структурної та функціональної резистентності твердих тканин зуба. Визначення резистентності емалі (тер-тест). Сучасні уявлення про етіологію і патогенез карієсу. Вклад вчених: Міллера, Д.А. Ентіна, І.Г. Лукомського, А.Е. Шарпенака, А.І. Рибаківа, П.А. Леуса, В.К. Леонтєва, В.Р. Окушко, Є.В. Боровського та ін.).	2
8.	Тема 8. Гострий і хронічний карієс в стадії плями. Патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика. Лікування гострого та хронічного початкового карієсу. Медикаментозні засоби та методики ремінералізуючої терапії: групи, властивості, особливості використання.	2
9.	Тема 9. Гострий та хронічний поверхневий карієс: патоморфологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування. Гострий і хронічний середній карієс: патоморфологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.	2

10.	Тема 10. Гострий глибокий карієс: патоморфологія, клініка, діагностика, внутрішньо- та позасиндромна диференціальна діагностика. Хронічний глибокий карієс: патоморфологія, клініка, діагностика, внутрішньо- та позасиндромна диференціальна діагностика.	2
11.	Тема 11. Односеансний та двохрансний методи лікування гострого глибокого карієсу. Лікувальні пасти: групи, властивості, методики використання.	2
12.	Тема 12. Профілактика карієсу. Значення індивідуальної та суспільної профілактики. Засоби профілактики. Організація профілактики карієсу зубів вагітних, призовників, робітників окремих виробництв. Оцінка ефективності.	2
13.	Тема 13. Некаріозні ураження зубів. Класифікація Патрикеева. Патоморфологія, клініка та діагностика некаріозних уражень, що виникають до прорізування зубів: гіпо-, гіперплазія, ендемічний флюороз. Класифікація флюорозу зубів за А.К. Ніколішиним. Зміни кольору зубів (дисколорити) та методи їх усунення. Некаріозні ураження зубів. Спадкоємні захворювання. Етіологія, клініка, тактика лікаря-стоматолога.	2
14.	Тема 14. Патоморфологія, клініка та діагностика некаріозних уражень, що виникають після прорізування зубів. Патоморфологія, клініка, діагностика та лікування ерозії емалі, клиноподібного дефекта. Травматичні та хімічні ураження. Гіперестезія твердих тканин зубів. Усунення гіперестезії за допомогою сучасних десенситайзерів: склад, властивості, методики використання.	2
15.	Тема 15. Помилки та ускладнення в діагностиці та лікуванні карієсу. Вторинний карієс депульпованих та недепульпованих зубів: причина, клініка, діагностика, диференціальна діагностика. Лікування, профілактика. Сучасні пломбувальні матеріали для лікування твердих тканин зубів. СІЦ, композити, компомери.	2
16.	Тема 16. Використання фізичних методів для лікування і профілактики карієсу та некаріозних уражень зубів. Написання розширеної картки амбулаторного хворого на різні форми карієсу та некаріозних уражень.	2
17.	Тема 17. Пульпіт. Етіологія, патогенез, класифікація (Є.М. Гофунг, КМІ (1964), МКХ-10), їх позитивні якості та недоліки.	2
18.	Тема 18. Гострий травматичний пульпіт: патоморфологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика.	2
19.	Тема 19. Гіперемія пульпи: патоморфологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика. Гострий обмежений пульпіт: патоморфологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика.	2
20.	Тема 20. Гострий дифузний пульпіт: патоморфологія, клініка, діагностика. Гострий гнійний пульпіт: патоморфологія, клініка, діагностика.	2
21.	Тема 21. Хронічний фіброзний пульпіт: патоморфологія, клініка, діагностика. Хронічний гіпертрофічний пульпіт: етіологія, патоморфологія, клініка, діагностика.	2
22.	Тема 22. Хронічний гангренозний пульпіт: патоморфологія, клініка, діагностика. Некроз і атрофія пульпи.	2
23.	Тема 23. Конкрементозний пульпіт: етіологія і патогенез, патоморфологія, клініка, діагностика.	2
24.	Тема 24. Пульпіт, що ускладнений періодонтитом. Етіологія, патоморфологія, патоморфологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика.	2
25.	Тема 25. Методи знеболення при пульпіті. Лікарські засоби і способи їх застосування. Премедикація.	2
26.	Тема 26. Методи лікування пульпіту. Обґрунтування вибору методу лікування пульпіту залежно від форми, перебігу та загального стану організму.	2
27.	Тема 27. Метод збереження пульпи (біологічний): показання до застосування. Методика лікування. Лікарські засоби, їх пропис. Ефективність застосування і можливі ускладнення.	2
28.	Тема 28. Вітальний ампутаційний метод лікування пульпіту: показання, методика, лікарські засоби. Ефективність методу. Методи ізоляції зуба від слини при ендодонтичному лікуванні. Набір для накладання кофердаму: склад, призначення. Етапи накладання кофердаму залежно від клінічної ситуації.	2
29.	Тема 29. Вітальний екстирпаційний метод лікування пульпіту: показання, методика, лікарські засоби. Ефективність методу, можливі ускладнення. Діатермокоагуляція. Показання, методика проведення, ускладнення.	2
30.	Тема 30. Девітальізація пульпи: показання до застосування, методика проведення, лікарські засоби. Девітальна екстирпація пульпи. Показання, етапи лікування, сучасні технології. Можливі ускладнення та їх усунення. Ефективність методу.	2

31.	Тема 31. Девітальний ампутаційний та комбінований методи лікування пульпіту. Показання до застосування. Методика проведення: етапи, лікарські засоби. Недоліки та можливі ускладнення.	2
32.	Тема 32. Силери та філери для пломбування кореневих каналів при пульпіті: групи, властивості, показання до застосування. Способи пломбування кореневих каналів при лікуванні пульпіту методом центрального штифта, вертикальної конденсації гутаперчі, холодної і теплої латеральної конденсації гутаперчі. Помилки та ускладнення.	2
33.	Тема 33. Періодонтит: етіологія, патогенез, класифікація (І.Г. Лукомського, М.А. Грошикова, С.А Вайндруха, МКХ-10). Патологічна анатомія гострих і хронічних періодонтитів.	2
34.	Тема 34. Гострий медикаментозний і травматичний верхівковий періодонтит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Гострий серозний періодонтит інфекційного генезу: клініка, діагностика. Гострий гнійний верхівковий періодонтит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика.	2
35.	Тема 35. Хронічний фіброзний, гранулюючий, грануломатозний періодонтит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика.	2
36.	Тема 36. Загострення хронічних верхівкових періодонтитів: етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Ускладнення періодонтиту періоститом.	2
37.	Тема 37. Рентгендіагностика періодонтитів. Поняття остеосклерозу, остеопорозу, деструкції, деформації, гіперцементозу та ін.	2
38.	Тема 38. Лікування гострого серозного та гнійного верхівкового періодонтиту інфекційного та неінфекційного генезу (медикаментозного та травматичного) походження. Невідкладна допомога. Послідовність та особливості етапів лікування. Антидотна терапія. Сучасні технології та інструменти для обробки кореневих каналів. Особливості пломбування.	2
39.	Тема 39. Лікування хронічного верхівкового періодонтиту однокорневих та багатокорневих зубів. Принципи лікування. Методи впливу на заапикальне вогнище інфекції. Послідовність та особливості етапів лікування. Ефективність лікування. Лікування верхівкового періодонтиту в скорочені терміни. Помилки в діагностиці та лікуванні періодонтиту. Причини, способи усунення та профілактики.	2
40.	Тема 40. Поняття реставрації зубів. Планування побудови реставрації після ендодонтичного лікування. Написання розширеної історії хвороби пацієнта на пульпіт та періодонтит.	2
41.	Тема 41. Використання фізичних факторів в комплексній терапії пульпіту та періодонтиту. Методики. Апаратура.	2
усього		82

5.3.2. Темі практичних занять до змістового модулю 2 «Хвороби пародонта. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування та профілактика».

№	Назва теми	Кіл-ть годин
42.	Тема 1. Організація пародонтологічного кабінету (відділення), його оснащення та необхідні лікарські засоби. Техніка безпеки. Пародонт. Визначення поняття. Анатомія, гістологія, фізіологія пародонта, захисні механізми.	2
43.	Тема 2. Захворювання тканин пародонту. Термінологія, класифікації хвороб пародонта М.Ф.Данілевського, І.С.Мащенко, МКХ-10. Позитивні якості та недоліки.	2
44.	Тема 3. Особливості клінічного обстеження хворих з патологією тканин пародонта. Основні клінічні методи.	2
45.	Тема 4. Спеціальні клінічні методи діагностики захворювань пародонту. Індексна оцінка стану тканин пародонта: гігієнічні індекси – Федорова-Володкіної та Green-Vermillion, гінгівальні індекси – проба Шиллера-Писарева, індекс гінгітиту Silnes-Loe, індекс РМА (в модифікації Parma).	2
46.	Тема 5. Функціональні методи діагностики хворих з патологією тканин пародонта (стоматоскопія, капіляроскопія, проба В.І.Кулаженко, реопародонтографія). Рентгендіагностика хворих з патологією тканин пародонта. Лабораторні методи обстеження хворих з патологією тканин пародонта. Цитологічні (змив за М.Ф.Ясиновським), морфологічні, мікробіологічні, імунологічні методи діагностики.	2
47.	Тема 6. Етіологія, патогенез запальних захворювань пародонта. Вклад вітчизняних вчених (С.В.Удовицька, Г.М.Вишняк, М.Ф.Данилевський, П.Т.Максименко, І.С.Мащенко, Г.Ф.Білоклицька та ін.).	2

48.	Тема 7. Папіліт. Гінгівіт. Класифікація. Етіологія і патогенез. Роль місцевих і загальних факторів. Клініка, діагностика, лікування та профілактика катарального гінгівіта.	2
49.	Тема 8. Виразково-некротичний гінгівіт. Клініка, діагностика, лікування та профілактика.	2
50.	Тема 9. Гіпертрофічний гінгівіт. Клініка, діагностика, лікування та профілактика.	2
51.	Тема 10. Локалізований пародонтит. Клініка, діагностика, лікування та профілактика.	2
52.	Тема 11. Етіологія і патогенез дистрофічно-запальних захворювань пародонта. Роль місцевих і загальних факторів. Механізм утворення ясенних і пародонтальних кишень. Генералізований пародонтит. Загальні ознаки захворювання. Клініка, діагностика.	2
53.	Тема 12. Генералізований пародонтит. Роль спеціальних методів діагностики (індексна оцінка стану пародонта, діагностичні проби). Функціональні і лабораторні методи діагностики при генералізованому пародонтиті.	2
54.	Тема 13. Діагностика та диференціальна діагностика генералізованого пародонтиту різних ступенів тяжкості. Особливості перебігу генералізованого пародонтиту у хворих з супутньою патологією.	2
55.	Тема 14. Пародонтоз. Клініка, діагностика, диференційна діагностика. Ідіопатичні захворювання тканин пародонта.	2
56.	Тема 15. Загальні принципи лікування хворих на генералізований пародонтит. Складання плану лікування.	2
57.	Тема 16. Терапевтичні місцеві втручання у хворих при генералізованому пародонтиті. Інструментарій, методика видалення зубних відкладень ручним (механічним) способом. Апаратний. Хімічний та комбінований способи видалення зубних відкладень.	2
58.	Тема 17. Використання лікарських речовин для місцевої терапії, механізм дії. Способи застосування. Пародонтальні пов'язки. Види. Показання до застосування.	2
59.	Тема 18. Хірургічні місцеві втручання. Кюретаж. Показання. Методики. Види. Хірургічні місцеві втручання. Гінгівотомія, гінгівектомія. Показання. Методики. Види. Способи ліквідації пародонтальних кишень та рецесії ясен.	2
60.	Тема 19. Ортопедичні місцеві втручання. Усунення травматичної оклюзії. Вибіркове пришліфовування зубів. Тимчасове і постійне шинування. Показання. Методика проведення.	2
61.	Тема 20. Лікування пародонтозу. Методи усунення гіперестезії.	2
62.	Тема 21. Використання електропроцедур в комплексному лікуванні хвороб пародонта. Електрофорез, дарсонвалізація, діатермокоагуляція. Флюктуоризація, діадинамічні струми, УВЧ-терапія та ін.	2
63.	Тема 22. Застосування парафіну, озокериту, водних та грязевих процедур. Вакуум-терапія в лікуванні захворювань пародонту. Застосування інфрачервоного, ультрафіолетового, лазерного опромінення та біотрону в комплексному лікуванні хвороб пародонта..	2
64.	Тема 23. Загальна фармакотерапія пародонтиту. Ціль. Різновиди. Лікарські препарати, що використовуються для лікування хворих.	2
65.	Тема 24. Профілактика захворювань тканин пародонта. Етіологічні та патогенетичні підходи до профілактики. Суспільні заходи профілактики захворювань пародонту. Індивідуальні заходи профілактики захворювань тканин пародонта.	2
66.	Тема 25. Диспансеризація хворих із патологією пародонта. Загальні принципи. Оцінка ефективності диспансеризації. Якісні та кількісні показники роботи лікаря-пародонтолога. Документація. Складання алгоритмів діагностики та лікування захворювань пародонту.	2
	Разом	50

5.3.3. Теми практичних занять до змістового модулю 3 «Хвороби слизової оболонки порожнини рота. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування та профілактика».

№	Назва теми	Кількість
---	------------	-----------

		ГОД ИН
67.	Тема 1. Анатомо-фізіологічні, гістологічні особливості слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Захисні фактори. Слина, її склад і фізіологічна роль. Класифікації захворювань слизової оболонки порожнини рота (М.Ф.Данилевський, П.Т.Максименко, МКХ-10).	2
68.	Тема 2. Особливості обстеження хворих із захворюваннями СОПР. Первинні та вторинні елементи ураження. Лабораторні методи діагностики основних стоматологічних захворювань. Методи збору матеріалу для цитологічного та бактеріологічного дослідження хворих.	2
69.	Тема 3. Травматичні ураження слизової оболонки порожнини рота (механічна, хімічна, фізична, електрична травми). Променеві ураження. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.	2
70.	Тема 4. Первинні ауто інфекційні стоматити. Гострий катаральний стоматит. Гострий герпетичний стоматит. Гострий афтозний стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.	2
71.	Тема 5. Гострий виразковий стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.	2
72.	Тема 6. Грибкові ураження слизової оболонки порожнини рота. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.	2
73.	Тема 7. Грип, інфекційний мононуклеоз, ящур. Етіологія, патогенез, клінічні прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика, лікування та профілактика.	2
74.	Тема 8. СНІД. Етіологія, патогенез. Прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика. Лікування та профілактика. Тактика лікаря-стоматолога.	2
75.	Тема 9. Туберкульоз. Сифіліс. Гонорея. Етіологія, патогенез, клінічні прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика. Лікування та профілактика. Тактика лікаря-стоматолога.	2
76.	Тема 10. Зміни слизової оболонки порожнини рота при хворобах травного каналу (виразкова хвороба, гастрити, ентерити, коліти, хронічний гепатит). Зміна кольору, набряк слизової оболонки порожнини рота. Обкладений язик. Тактика лікаря-стоматолога.	2
77.	Тема 11. Зміни слизової оболонки порожнини рота при хворобах серцево-судинної системи (недостатність кровообігу, артеріальна гіпертензія). Трофічна виразка. Пухирно-судинний синдром. Тактика лікаря-стоматолога	2
78.	Тема 12. Зміни СОПР при захворюваннях ендокринної системи (акромегалія, хвороба Іценко-Кушінга, цукровий діабет). Ксеростомія. Тактика лікаря-стоматолога.	2
79.	Тема 13. Зміни слизової оболонки порожнини рота при захворюваннях крові і кровотворних органів. Лейкемія. Агранулоцитоз. Тактика лікаря-стоматолога.	2
80.	Тема 14. Зміни слизової оболонки порожнини рота при захворюваннях крові і кровотворних органів. Анемії. Хвороба Вакеза. Хвороба Вергольфа. Тактика лікаря-стоматолога.	2
81.	Тема 15. Зміни слизової оболонки порожнини рота при гіпо- та авітамінозах А, С. Тактика лікаря-стоматолога. Зміни слизової оболонки порожнини рота при гіпо- та авітамінозах групи В та РР. Тактика лікаря-стоматолога.	2
82.	Тема 16. Зміни слизової оболонки порожнини рота при дерматозах з аутоімунним компонентом. Пухирчатка. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.	2
83.	Тема 17. Зміни слизової оболонки порожнини рота при дерматозах з аутоімунним компонентом. Червоний плескатий лишай. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.	2
84.	Тема 18. Анафілактичний шок. набряк Квінке. Причини виникнення, клінічні прояви, надання екстреної допомоги. Алергічні медикаментозні стоматити. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.	2
85.	Тема 19. Багатоформна ексудативна еритема. Синдром Стівенса-Джонсона. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, лікування та профілактика.	2
86.	Тема 20. Хронічний рецидивуючий афтозний стоматит. Синдром Бехчета. Патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика	2
87.	Тема 21. Зміни на слизовій оболонці порожнини рота при екзогенних інтоксикаціях. Діагностика. Тактика лікаря-стоматолога	2
88.	Тема 22. Первинні глосити. Десквамативний та ромбоподібний глосит. Складчастий та волосатий язик. Клініка, діагностика, лікування та профілактика. Неврогенні	2

	захворювання язика. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.	
89.	Тема 23. Хейліти. Етіологія, клініка, діагностика, лікування та профілактика. Диференційна діагностика захворювань язика та губ. Сучасні методи лікування та профілактика.	2
90.	Тема 24. Передракові захворювання. Класифікація передраків слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Прогноз та профілактика передракових захворювань.	2
91.	Тема 25. Облігатні передраки слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Факультативні передраки слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.	2
	Разом	50

5.3.4. Теми практичних занять до змістового модулю 4 «Поглиблення клінічного мислення здобувачів. Диференціальна діагностика, сучасні методи лікування та профілактики основних стоматологічних захворювань. Диспансеризація стоматологічних хворих».

№	Назва теми	Кількість годин
83.	Тема 1. Диференційна діагностика некаріозних уражень твердих тканин зубів. Сучасні методи відбілювання та реставрації зубів з некаріозними ураженнями. Фізичні фактори в діагностиці та лікуванні некаріозних уражень зубів.	2
84.	Тема 2. Диференційна діагностика карієсу зубів. Сучасні методи лікування та профілактики карієсу зубів. Фізичні фактори в діагностиці та лікуванні каріозних уражень зубів.	2
85.	Тема 3. Диференційна діагностика пульпіту. Дистрофічні зміни в пульпі при загальних захворюваннях організму.	2
86.	Тема 4. Диференційна діагностика періодонтитів. Профілактика ускладнень. Рентгендіагностика пульпітів та періодонтитів. Читання рентгенограм.	2
87.	Тема 5. Сучасні технології лікування пульпітів та періодонтитів. Фізичні фактори в лікуванні ускладненого карієсу.	2
88.	Тема 6. Диференційна діагностика катарального, гіпертрофічного, виразково-некротичного гінгівітів та локалізованого пародонтита. Лікування та профілактика. Використання фізичних факторів в діагностиці та лікуванні запальних хвороб пародонта.	2
89.	Тема 7. Диференційна діагностика пародонтиту та пародонтозу. Сучасні методи лікування та профілактика. Використання фізичних факторів в діагностиці та лікуванні дистрофічно-запальних та дистрофічних хвороб пародонта.	2
90.	Тема 8. Диференційна діагностика травматичних ушкоджень слизової оболонки порожнини рота. Сучасні методи лікування та профілактики. Диференційна діагностика первинних (ауто інфекційних) уражень слизової оболонки порожнини рота. Гострий герпетичний стоматит. Гострий афтозний стоматит. Гострий виразково-некротичний стоматит. Сучасні методи лікування та профілактики первинних стоматитів.	2
91.	Тема 9. Диференційна діагностика проявів вірусних хвороб на слизовій оболонці порожнини рота. СНІД, грип, ящур, інфекційний монопуклеоз. Тактика лікаря-стоматолога. Диференційна діагностика проявів бактеріальних хвороб на слизовій оболонці порожнини рота. Дифтерія, туберкульоз, сифіліс, гонорея. Тактика лікаря-стоматолога.	2
92.	Тема 10. Диференційна діагностика уражень слизової оболонки порожнини рота при захворюваннях травного каналу, серцево-судинної, ендокринної та нервової систем. Сучасні методи лікування та профілактики.	2
93.	Тема 11. Диференційна діагностика проявів захворювань крові та органів кровотворення на слизовій оболонці порожнини рота. Лейкози, агранулоцитоз, анемія та тромбоцитопенічна пурпура. Тактика лікаря-стоматолога.	2
94.	Тема 12. Диференційна діагностика хейлітів та глоситів. Сучасні методи лікування та профілактики	2
95.	Тема 13. Диференційна діагностика проявів на слизовій оболонці порожнини рота дерматозів з аутоімунним компонентом. Пухирчатка, червоний плескатий лишай.	2

	Клініка, діагностика, тактика лікаря-стоматолога.	
96.	Тема 14. Диференційна діагностика передракових станів слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Облігатні та 2 факультативні передраки. Сучасні методи лікування та профілактики.	2
97.	Тема 15. Стоматогенна хроніоінтоксикація. Етіологія. Патогенез. Клініка, діагностика, лікування та профілактика стоматогенної хроніоінтоксикації. Аналіз кількісних та якісних показників роботи лікаря терапевта-стоматолога. Підсумкове тестування.	2
	Разом	30
	Загалом практичних занять	194

5.4. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

6.1 Самостійна робота здобувача вищої освіти з розділу 1

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 2. Схема обстеження стоматологічного хворого. Суб'єктивне обстеження: скарги, анамнез захворювання та життя. Характеристика больового синдрому при різних ураженнях зубів. Клінічні методи обстеження, їх значення для діагностики захворювань порожнини рота: огляд (зовнішній, обличчя пацієнта, присінка, власне порожнини рота, зубних рядів).	2
2.	Тема 3. Обстеження місця захворювання (Locus morbi): огляд ураженого зуба, зондування, перкусія, пальпація. Допоміжні методи обстеження хворого: термодіагностика, ЕОД, застосування детекторів карієсу: методика проведення, інтерпретація результатів. Спеціальні методи обстеження тканин пародонта та слизової оболонки порожнини рота.	2
3.	Тема 4. Рентгенологічна, люмінесцентна та транслюмінаційна діагностика. Показання, особливості проведення. Діагностичні тести: з анестезією та на препарування. Методика визначення тригерних зон та обстеження місць виходу периферичних гілок трійчастого нерва. Лабораторні методи обстеження. Інтерпретація результатів. Медична документація терапевтичного прийому: правила заповнення, виписки направлень тощо. Медична карта стоматологічного хворого (ф.043/О) – медичний, науковий і юридичний документ.	2
4.	Тема 6. Зубний наліт та зубний камінь. Механізм утворення. Структура, фізичні властивості, хімічний склад, мікрофлора. Способи видалення. Проведення професійної гігієни порожнини рота. Оцінка ефективності видалення зубного нальоту і зубного каменю.	2
5.	Тема 7. Карієс зуба. Визначення поняття. Статистичні показники карієсу зуба. Класифікація карієсу. Поняття структурної та функціональної резистентності твердих тканин зуба. Визначення резистентності емалі (тер-тест). Сучасні уявлення про етіологію і патогенез карієсу. Вклад вчених: Міллера, Д.А. Ентіна, І.Г. Лукомського, А.Е. Шарпенака, А.І. Рібакова, П.А. Леуса, В.К. Леонтєва, В.Р. Окушко, Є.В. Боровського та ін.).	2
6.	Тема 8. Гострий і хронічний карієс в стадії плями. Патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика. Лікування гострого та хронічного початкового карієсу. Медикаментозні засоби та методики ремінералізуючої терапії: групи, властивості, особливості використання.	2
7.	Тема 10. Гострий глибокий карієс: патоморфологія, клініка, діагностика, внутрішньо- та позасиндромна диференціальна діагностика. Хронічний глибокий карієс: патоморфологія, клініка, діагностика, внутрішньо- та позасиндромна диференціальна діагностика.	2
8.	Тема 11. Односеансний та двохрансний методи лікування гострого глибокого карієсу. Лікувальні пасти: групи, властивості, методики використання.	2
9.	Тема 12. Профілактика карієсу. Значення індивідуальної та суспільної профілактики. Засоби профілактики. Організація профілактики карієсу зубів вагітних, призовників, робітників окремих виробництв. Оцінка ефективності.	2
10.	Тема 13. Некаріозні ураження зубів. Класифікація Патрикєєва. Патоморфологія, клініка та діагностика некаріозних уражень, що виникають до прорізування зубів:	2

	гіпо-, гіперплазія, ендемічний флюороз. Класифікація флюорозу зубів за А.К. Ніколішиним. Зміни кольору зубів (дисколорити) та методи їх усунення. Некаріозні ураження зубів. Спадкоємні захворювання. Етіологія, клініка, тактика лікаря-стоматолога.	
11.	Тема 16. Використання фізичних методів для лікування і профілактики карієсу та некаріозних уражень зубів. Написання розширеної картки амбулаторного хворого на різні форми карієсу та некаріозних уражень.	2
12.	Тема 19. Гіперемія пульпи: патоморфологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика. Гострий обмежений пульпіт: патоморфологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика.	2
13.	Тема 20. Гострий дифузний пульпіт: патоморфологія, клініка, діагностика. Гострий гнійний пульпіт: патоморфологія, клініка, діагностика.	2
14.	Тема 21. Хронічний фіброзний пульпіт: патоморфологія, клініка, діагностика. Хронічний гіпертрофічний пульпіт: етіологія, патоморфологія, клініка, діагностика.	2
15.	Тема 24. Пульпіт, що ускладнений періодонтитом. Етіологія, патоморфологія, патоморфологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика.	2
16.	Тема 25. Методи знеболення при пульпіті. Лікарські засоби і способи їх застосування. Премедикація.	2
17.	Тема 26. Методи лікування пульпіту. Обґрунтування вибору методу лікування пульпіту залежно від форми, перебігу та загального стану організму.	2
18.	Тема 27. Метод збереження пульпи (біологічний): показання до застосування. Методика лікування. Лікарські засоби, їх пропис. Ефективність застосування і можливі ускладнення.	4
19.	Тема 31. Девітальний ампутаційний та комбінований методи лікування пульпіту. Показання до застосування. Методика проведення: етапи, лікарські засоби. Недоліки та можливі ускладнення.	2
20.	Тема 32. Силери та філери для пломбування кореневих каналів при пульпіті: групи, властивості, показання до застосування. Способи пломбування кореневих каналів при лікуванні пульпіту методом центрального штифта, вертикальної конденсації гутаперчі, холодної і теплої латеральної конденсації гутаперчі. Помилки та ускладнення.	4
21.	Тема 34. Гострий медикаментозний і травматичний верхівковий періодонтит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Гострий серозний періодонтит інфекційного генезу: клініка, діагностика. Гострий гнійний верхівковий періодонтит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика.	2
22.	Тема 35. Хронічний фіброзний, гранулюючий, грануломатозний періодонтит: етіологія, патогенез, клініка, діагностика.	2
23.	Тема 36. Загострення хронічних верхівкових періодонтитів: етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Ускладнення періодонтиту періоститом.	2
24.	Тема 37. Рентгендіагностика періодонтитів. Поняття остеосклерозу, остеопорозу, деструкції, деформації, гіперцементозу та ін.	2
25.	Тема 38. Лікування гострого серозного та гнійного верхівкового періодонтиту інфекційного та неінфекційного генезу (медикаментозного та травматичного) походження. Невідкладна допомога. Послідовність та особливості етапів лікування. Антидотна терапія. Сучасні технології та інструменти для обробки кореневих каналів. Особливості пломбування.	2
26.	Тема 39. Лікування хронічного верхівкового періодонтиту однокореневих та багатокореневих зубів. Принципи лікування. Методи впливу на заапикальне вогнище інфекції. Послідовність та особливості етапів лікування. Ефективність лікування. Лікування верхівкового періодонтиту в скорочені терміни. Помилки в діагностиці та лікуванні періодонтиту. Причини, способи усунення та профілактики.	2
27.	Тема 40. Поняття реставрації зубів. Планування побудови реставрації після ендодонтичного лікування. Написання розширеної історії хвороби пацієнта на пульпіт та періодонтит.	2
	Всього по змістовому модулю 1	50

6.2. Самостійна робота здобувача вищої освіти з розділу 2

№	Назва теми	Кіл-ть годин
---	------------	--------------

1	Тема 4. Спеціальні клінічні методи діагностики захворювань пародонту. Індексна оцінка стану тканин пародонта: гігієнічні індекси – Федорова-Володкіної та Green-Vermillion, гінгівальні індекси – проба Шиллера-Писарева, індекс гінгівіту Silnes-Loe, індекс РМА в модифікації Parma).	2
2	Тема 5. Функціональні методи діагностики хворих з патологією тканин пародонта (стоматоскопія, капіляроскопія, проба В.І.Кулаженко, реопародонтографія). Рентгендіагностика хворих з патологією тканин пародонта. Лабораторні методи обстеження хворих з патологією тканин пародонта. Цитологічні (змив за М.Ф.Ясиновським), морфологічні, мікробіологічні, імунологічні методи діагностики.	2
3	Тема 6. Етіологія, патогенез запальних захворювань пародонта. Вклад вітчизняних вчених (С.В.Удовицька, Г.М.Вишняк, М.Ф.Данилевський, П.Т.Максименко, І.С.Машенко, Г.Ф.Білоклицька та ін.).	2
4	Тема 8. Виразково-некротичний гінгівіт. Клініка, діагностика, лікування та профілактика.	2
5	Тема 9. Гіпертрофічний гінгівіт. Клініка, діагностика, лікування та профілактика.	2
6	Тема 10. Локалізований пародонтит. Клініка, діагностика, лікування та профілактика.	2
7	Тема 12. Генералізований пародонтит. Роль спеціальних методів діагностики (індексна оцінка стану пародонта, діагностичні проби). Функціональні і лабораторні методи діагностики при генералізованому пародонтиті.	4
8	Тема 13. Діагностика та диференціальна діагностика генералізованого пародонтиту різних ступенів тяжкості. Особливості перебігу генералізованого пародонтиту у хворих супутньою патологією.	2
9.	Тема 16. Терапевтичні місцеві втручання у хворих при генералізованому пародонтиті. Інструментарій, методика видалення зубних відкладень ручним (механічним) способом. Апаратний. Хімічний та комбінований способи видалення зубних відкладень.	4
10.	Тема 23. Загальна фармакотерапія пародонтиту. Ціль. Різновиди. Лікарські препарати, що використовуються для лікування хворих.	4
11.	Тема 24. Профілактика захворювань тканин пародонта. Етіологічні та патогенетичні підходи до профілактики. Суспільні заходи профілактики захворювань пародонту. Індивідуальні заходи профілактики захворювань тканин пародонта.	2
12.	Тема 25. Диспансеризація хворих із патологією пародонта. Загальні принципи. Оцінка ефективності диспансеризації. Якісні та кількісні показники роботи лікаря-пародонтолога. Документація. Складання алгоритмів діагностики та лікування захворювань пародонту.	2
	Всього по змістовому модулю 2	30

6.3. Самостійна робота здобувача вищої освіти з розділу 3

№	Назва теми	Кіл-ть годин
1	Тема 4. Первинні ауто інфекційні стоматити. Гострий катаральний стоматит. Гострий герпетичний стоматит. Гострий афтозний стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.	2
2	Тема 8. СНІД. Етіологія, патогенез. Прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика. Лікування та профілактика. Тактика лікаря-стоматолога.	2
3	Тема 9. Туберкульоз. Сифіліс. Гонорея. Етіологія, патогенез, клінічні прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика. Лікування та профілактика. Тактика лікаря-стоматолога.	2
4	Тема 12.. Зміни СОПР при захворюваннях ендокринної системи (акромегалія, хвороба Іценко-Кушінга, цукровий діабет). Ксеростомія. Тактика лікаря-стоматолога.	2
5	Тема 14. Зміни слизової оболонки порожнини рота при захворюваннях крові і кровотворних органів. Анемії. Хвороба Вакеза. Хвороба Вергольфа. Тактика лікаря-стоматолога.	2
6	Тема 15. Зміни слизової оболонки порожнини рота при гіпо- та авітамінозах А, С. Тактика лікаря-стоматолога. Зміни слизової оболонки порожнини рота при гіпо- та авітамінозах групи В та РР. Тактика лікаря-стоматолога.	2
7	Тема 16. Зміни слизової оболонки порожнини рота при дерматозах з аутоімунним компонентом. Пухирчатка. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.	2

8	Тема 17. Зміни слизової оболонки порожнини рота при дерматозах з аутоімунним компонентом. Червоний плесканий лишай. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.	2
9	Тема 18. Анафілактичний шок. набряк Квінке. Причини виникнення, клінічні прояви, надання екстреної допомоги. Алергічні медикаментозні стоматити. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.	2
10	Тема 20. Хронічний рецидивуючий афтозний стоматит. Синдром Бехчета. Патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика	2
11	Тема 21. Зміни на слизовій оболонці порожнини рота при екзогенних інтоксикаціях. Діагностика. Тактика лікаря-стоматолога	2
12	Тема 22. Первинні глосити. Десквамативний та ромбоподібний глосит. Складчастий та волосатий язик. Клініка, діагностика, лікування та профілактика. Неврогенні захворювання язика. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.	2
13	Тема 23. Хейліти. Етіологія, клініка, діагностика, лікування та профілактика. Диференційна діагностика захворювань язика та губ. Сучасні методи лікування та профілактика.	2
14	Тема 24. Передракові захворювання. Класифікація передраків слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Прогноз та профілактика передракових захворювань.	2
15	Тема 25. Диспансеризація хворих із патологією пародонта. Загальні принципи. Оцінка ефективності диспансеризації. Якісні та кількісні показники роботи лікаря-пародонтолога. Документація. Складання алгоритмів діагностики та лікування захворювань пародонту.	2
	Всього по змістовому модулю 3	30

6.4. Самостійна робота здобувача вищої освіти з розділу 4

№	Назва теми	Кіл-ть годин
1	Тема 1. Диференційна діагностика некаріозних уражень твердих тканин зубів. Сучасні методи відбілювання та реставрації зубів з некаріозними ураженнями. Фізичні фактори в діагностиці та лікуванні некаріозних уражень зубів.	2
2	Тема 5. Сучасні технології лікування пульпітів та періодонтитів. Фізичні фактори в лікуванні ускладненого карієсу.	2
3	Тема 6. Диференційна діагностика катарального, гіпертрофічного, виразково-некротичного гінгівітів та локалізованого пародонтита. Лікування та профілактика. Використання фізичних факторів в діагностиці та лікуванні запальних хвороб пародонта.	2
4	Тема 7. Диференційна діагностика пародонтиту та пародонтозу. Сучасні методи лікування та профілактика. Використання фізичних факторів в діагностиці та лікуванні дистрофічно-запальних та дистрофічних хвороб пародонта.	2
5	Тема 8. Диференційна діагностика травматичних ушкоджень слизової оболонки порожнини рота. Сучасні методи лікування та профілактики. Диференційна діагностика первинних (ауто інфекційних) уражень слизової оболонки порожнини рота. Гострий герпетичний стоматит. Гострий афтозний стоматит. Гострий виразково-некротичний стоматит. Сучасні методи лікування та профілактики первинних стоматитів.	2
6	Тема 9. Диференційна діагностика проявів вірусних хвороб на слизовій оболонці порожнини рота. СНІД, грип, ящур, інфекційний мононуклеоз. Тактика лікаря-стоматолога. Диференційна діагностика проявів бактеріальних хвороб на слизовій оболонці порожнини рота. Дифтерія, туберкульоз, сифіліс, гонорея. Тактика лікаря-стоматолога.	2
7	Тема 10. Диференційна діагностика уражень слизової оболонки порожнини рота при захворюваннях травного каналу, серцево-судинної, ендокринної та нервової систем. Сучасні методи лікування та профілактики.	2
8	Тема 11. Диференційна діагностика проявів захворювань крові та органів кровотворення на слизовій оболонці порожнини рота. Лейкози, агранулоцитоз, анемії та тромбоцитопенічна пурпура. Тактика лікаря-стоматолога.	2
9	Тема 12. Диференційна діагностика хейлітів та глоситів. Сучасні методи лікування та профілактики.	2

10	Тема 15. Стоматогенна хроніоінтоксикація. Етіологія. Патогенез. Клініка, діагностика, лікування та профілактика стоматогенної хроніоінтоксикації. Аналіз кількісних та якісних показників роботи лікаря терапевта-стоматолога. Підсумкове тестування	2
	Всього по змістовому модулю 4	20
	Всього годин самостійної роботи	120

7. Методи навчання

Практичні заняття: бесіда, ділові ігри, вирішення клінічних ситуаційних задач, відпрацювання навичок огляду пацієнта, відпрацювання навичок виконання маніпуляцій, інструктаж та відпрацювання навичок на фантомах, тренувальні вправи з диференціальної діагностики найбільш поширених стоматологічних захворювань.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, самостійна робота з банком тестових завдань Крок-2, самостійне опанування техніки виконання маніпуляцій на фантомі (препарування зубів, пломбування зубів та кореневих каналів, інструментальна обробка кореневих каналів, накладання пародонтальних пов'язок, тощо)

8. Форми контролю та методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль: усне опитування, тестування, оцінювання виконання практичних навичок, оцінювання комунікативних навичок під час рольової гри, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті.

Підсумковий контроль: тестування за типом Крок-2, усний іспит.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті:

- Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:
 - методи: опитування, вирішення ситуаційної клінічної задачі
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
- Оцінка практичних навичок та маніпуляцій з теми заняття:
 - методи: оцінювання правильності виконання практичних навичок
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
- Оцінювання роботи із пацієнтом з теми заняття:
 - методи: оцінювання: а) комунікативних навичок спілкування з пацієнтом та його батьками, б) правильність призначення та оцінки лабораторних та інструментальних досліджень, в) дотримання алгоритму проведення диференціального діагнозу, г) обґрунтування клінічного діагнозу, д) складання плану лікування;
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.

Оцінка за одне практичне заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину (5, 4, 3, 2), яка округлюється за методом статистики.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Структура оцінки поточної навчальної діяльності одного практичного заняття
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в рольовій грі, впевнено демонструє практичні навички під час обстеження стоматологічного хворого чи виконання лікарських маніпуляцій на фантомі, інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.

Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в рольовій грі, демонструє практичні навички під час обстеження стоматологічного хворго чи виконання лікарських маніпуляцій на фантомі, інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в рольовій грі, демонструє практичні навички під час обстеження стоматологічного хворго чи виконання лікарських маніпуляцій на фантомі, інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в рольовій грі, не демонструє практичні навички під час обстеження стоматологічного хворго чи виконання лікарських маніпуляцій на фантомі, інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень.

До підсумкового контролю у формі іспиту допускаються лише ті здобувачі, які виконали вимоги навчальної програми з дисципліни, не мають академічної заборгованості, їх середній бал за поточну навчальну діяльність з дисципліни становить не менше 3,00 та вони склали тестовий контроль за тестами «КРОК - 2» не менш ніж на 90% (50 завдань).

Тестовий контроль проводиться в Навчально-виробничому комплексі інноваційних технологій навчання, інформатизації та внутрішнього моніторингу якості освіти Університету на останньому занятті напередодні іспиту.

Оцінювання результатів навчання під час підсумкового контролю

Зміст оцінюваної діяльності	Кількість балів
Розв'язання ситуаційної задачі з оцінкою лабораторних та інструментальних досліджень.	1
Відповідь на теоретичні запитання.	1
Читання рентгенограми, клінічних аналізів крові, цитологічного дослідження, тощо.	1
Практичне завдання за типом ОСКІ.	2

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти на іспиті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно	Здобувач освіти правильно, точно і повно виконав всі завдання екзаменаційного білету, чітко і логічно відповів на поставлені екзаменаторами запитання. Ґрунтовно і всебічно знає зміст теоретичних питань, вільно володіє професійною та науковою термінологією. Логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичних завдань. При вирішенні клінічної задачі правильно інтерпретував дані анамнезу, результати клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень, правильно відповідав на всі поставлені питання і переконливо обґрунтовував свою точку зору, міг запропонувати та обґрунтувати альтернативний варіант рішення з окремих питань. При розв'язанні практичного завдання за типом ОСКІ правильно демонстрував виконання практичних навичок, точно дотримувався алгоритму їхнього виконання.
Добре	Здобувач освіти достатньо повно виконав всі завдання екзаменаційного білету, чітко і логічно відповів на поставлені екзаменаторами запитання. Достатньо глибоко і всебічно знає зміст теоретичних питань, володіє

	<p>професійною та науковою термінологією. Логічно мислить і буде відповідь, використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичних завдань. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускає несуттєві помилки, які усуваються самим здобувачем, коли на них вказує екзаменатор. При вирішенні клінічної задачі припускався несуттєвих помилок чи неточностей в інтерпретації даних анамнезу, результатів клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень, без суттєвих помилок відповідав на всі поставлені питання, повно обґрунтовував свою точку зору, проте пропозиція альтернативного варіанту викликала утруднення. При розв'язанні практичного завдання за типом ОСКІ допустив незначні похибки в алгоритмі та техніці виконання навички, виправлені за вказівкою викладача.</p>
Задовільно	<p>Здобувач освіти у неповному обсязі виконав всі завдання екзаменаційного білету, відповіді на додаткові та навідні запитання мають нечіткий, розпливчастий характер. Володіє основним обсягом теоретичних знань, неточно використовує професійну та наукову термінологію. Відчуває значні труднощі при побудові самостійної логічної відповіді, у застосуванні теоретичних знань при аналізі практичних завдань. У відповідях мають місце суттєві помилки. При вирішенні клінічної задачі з помилками інтерпретував дані анамнезу, результати клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень, не знав окремих деталей, допускав неточності у відповідях на питання, недостатньо правильно обґрунтовував свої відповіді та трактував формулювання, відчував труднощі у виконанні завдань та пропозиції альтернативних варіантів. При розв'язанні практичного завдання за типом ОСКІ припустився значних похибок у алгоритмі та техніці виконання навички.</p>
Незадовільно	<p>Здобувач освіти не виконав завдання екзаменаційного білету, у більшості випадків не дав відповіді на додаткові та навідні запитання екзаменаторів. Не опанував основний обсяг теоретичних знань, виявив низький рівень володіння професійною та науковою термінологією. Відповіді на питання є фрагментарними, непослідовними, нелогічними, не може застосовувати теоретичні знання при аналізі практичних завдань. У відповідях має місце значна кількість грубих помилок. При вирішенні клінічної задачі не міг інтерпретувати отримані дані анамнезу, результати клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень, відповісти на поставлені питання, або допускав у відповідях суттєві помилки; не міг обґрунтувати свої рішення чи робив це не переконливо. Альтернативних варіантів не пропонував. При розв'язанні практичного завдання за типом ОСКІ не продемонстрував або припустився грубих помилок і похибок в алгоритмі та техніці виконання навички.</p>

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Отриманий середній бал за навчальну дисципліну для здобувачів, які успішно опанували робочу програму навчальної дисципліни, конвертується з традиційної чотирибальної шкали у бали за 200-бальною шкалою, як наведено у таблиці:

Таблиця конвертації традиційної оцінки у багатобальну шкалу

Традиційна чотирибальна шкала	Багатобальна 200-бальна шкала
-------------------------------	-------------------------------

Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння освітньої компоненти. Конвертація традиційної оцінки (середній бал за навчальну дисципліну) в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету.

Відповідно до отриманих балів за 200-бальною шкалою, досягнення здобувачів оцінюються за рейтинговою шкалою ECTS. Подальше ранжування за рейтинговою шкалою ECTS дозволяє оцінити досягнення здобувачів з освітньої компоненти, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів.

Шкала ECTS є відносно-порівняльною рейтинговою, яка встановлює належність здобувача до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність). Оцінка «А» за шкалою ECTS не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «В» – оцінці «добре» тощо. При конвертації з багатобальної шкали межі оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» за шкалою ECTS не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою. Здобувачі, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку здобувачів, що ранжуються. Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль. Оцінка «F» виставляється здобувачам, які відвідали усі заняття з дисципліни, але не набрали середнього балу (3,00) за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю.

Здобувачі, які навчаються на одному курсі (однієї спеціальності), на підставі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Конвертація традиційної оцінки з дисципліни та суми балів за шкалою ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів
B	Наступні 25% здобувачів
C	Наступні 30% здобувачів
D	Наступні 25% здобувачів
E	Наступні 10% здобувачів

10. Методичне забезпечення

- Робоча програма навчальної дисципліни
- Силабус
- Методичні розробки до практичних занять
- Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти
- Мультимедійні презентації
- Ситуаційні клінічні завдання
- Сценарії рольових ігор (за необхідністю)
- Електронний банк тестових завдань за підрозділами з дисципліни

11. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Зубні відкладення. Механізм утворення, структура, фізичні властивості, хімічний склад. Методи видалення зубного нальоту.
2. Клінічні та додаткові методи обстеження хворих в терапевтичній стоматології.
3. Карієс в стадії плями. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування. Профілактика

4. Поверхневий карієс. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
Профілактика
5. Середній карієс. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
Профілактика
6. Глибокий карієс. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
Профілактика
7. Фізичні методи в діагностиці та лікуванні карієсу зубів.
8. Гігієна порожнини рота. Гігієнічні індекси та їх значення.
9. Некаріозні ураження твердих тканин, що виникають до прорізування зубів.
Класифікація. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування. Профілактика
10. Некаріозні ураження твердих тканин, що виникають після прорізування зубів.
Класифікація. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування. Профілактика.
11. Класифікація пульпітів. Клінічні і додаткові методи діагностики.
12. Гострі пульпіти. Класифікація. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
13. Хронічні пульпіти. Класифікація. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
14. Пульпіт, ускладнений періодонтитом. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
15. Використання фізичних методів в діагностиці та лікуванні пульпітів.
16. Хірургічний метод лікування пульпітів. Показання, техніка проведення.
17. Односеансний метод лікування пульпіту. Показання, техніка проведення.
18. Періодонтит. Класифікація. Клінічні і додаткові методи діагностики.
19. Гострий періодонтит. Клінічні форми. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
20. Основні принципи лікування гострого періодонтиту. Невідкладна допомога.
21. Хронічний періодонтит. Клінічні форми. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
22. Основні принципи лікування хронічного періодонтиту. Медикаментозні засоби.
23. Хронічний періодонтит, що загострився. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
24. Фізичні методи в діагностиці та лікуванні періодонтиту.
25. Методи оцінки стану періапикальних тканин. Ренгендіагностика періодонтитів.
26. Методи розширення важкопрохідних кореневих каналів. Інструменти та засоби.
27. Медикаментозна обробка каріозних порожнин та кореневих каналів. Засоби.
28. Методи пломбування кореневих каналів. Вибір методу. Методики проведення.
29. Облікова та звітна документація на терапевтичному прийомі.
30. Клінічні та додаткові методи обстеження хворих з патологією тканин пародонта.
31. Індексна оцінка стану тканин пародонта: гігієнічні індекси – Федорова-Володкіної та Green-Vermillion, проба Шиллера-Писарева, індекс РМА, індекс СРІТН.
32. Термінологія, класифікація хвороб пародонта М.Ф. Данилевського.
33. Гінгівіти. Клінічні форми. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування та профілактика.
34. Локалізований пародонтит. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування та профілактика.
35. Генералізований пародонтит. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування та профілактика.
36. Пародонтоз. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування та профілактика.
37. Загальне лікування захворювань пародонту. Терапевтичні місцеві втручання. Види, медикаментозні засоби.
38. Фізіотерапевтичні методи в діагностиці та лікуванні захворювань пародонту.

39. Профілактика захворювань пародонту. Види. Методи та засоби профілактики.
40. Методи обстеження хворих із захворюваннями слизової оболонки порожнини рота. Первинні та вторинні елементи ураження.
41. Класифікація захворювань слизової оболонки порожнини рота (М.Ф.Данилевський).
42. Первинні аутоінфекційні стоматити. Гострий катаральний стоматит. Гострий герпетичний стоматит. Гострий афтозний стоматит. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
43. Грип, інфекційний мононуклеоз, ящур. Етіологія, патогенез, клінічні прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика, лікування та профілактика.
44. СНІД. Етіологія, патогенез. Прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика. Лікування та профілактика. Тактика лікаря-стоматолога.
45. Сифіліс. Гонорея. Етіологія, патогенез, клінічні прояви на слизовій оболонці порожнини рота, діагностика. Лікування та профілактика. Тактика лікаря-стоматолога.
46. Грибкові ураження слизової оболонки порожнини рота. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
47. Зміни слизової оболонки порожнини рота при дерматозах з аутоімунним компонентом. Пухирчатка. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.
48. Зміни слизової оболонки порожнини рота при дерматозах з аутоімунним компонентом. Червоний плесканий лишай. Багатоформна ексудативна еритема. Синдром Стівенса-Джонсона. Хронічний рецидивуючий афтозний стоматит. Синдром Бехчета. Клініка, діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.
49. Передракові захворювання. Класифікація передраків слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Прогноз та профілактика передракових захворювань.
50. Анафілактичний шок. набряк Квінке. Причини виникнення, клінічні прояви, надання екстреної допомоги.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Практична пародонтологія: посібник: пер. 2-го англ. вид. / Кеннет Ітон, Філіп Овер; наук. ред. пер. Анатолій Борисенко. - К.: ВСВ «Медицина», 2023. - 312 с.
2. Терапевтична стоматологія: У 4-х т. — Т. 2. Карієс. Пульпіт. Періодонтит. Ротовий сепсис: Підручник для студ. стомат. ф-тів. мед. ЗВО. — 3-тє вид. Рекомендовано МОЗ / За ред. А.В. Борисенка. — К., 2020. — 592 с.
3. Терапевтична стоматологія: у 4 томах. — Том 3. Захворювання пародонта: підручник (ВНЗ III—IV р. а.) / М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко та ін.; за ред. А.В. Борисенка. — 2-е вид., переробл. і допов.. 2018. — 624 с.
4. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія за ред. проф. Борисенка А.В. — К.: Медицина, 2017. — 664 с.
5. Фармакотерапія захворювань слизової оболонки порожнини рота і тканин пародонта за ред. проф. Борисенка А.В. — К.: Медицина, 2018. — 504 с.

Додаткова:

1. Білоклицька Г.Ф., Ашаренкова О.В., Солнцева Т.О., Копчак О.В., Богданова М.М. Сучасні засоби індивідуальної гігієни ротової порожнини і показання до їх використання в комплексному лікуванні захворювань тканин пародонта і слизової оболонки. - К.: ТОВ «Інтерсервіс» 2015. - 22 с.
2. Білоклицька Г.Ф., Копчак О.В., Ашаренкова О.В. Гіперестезія твердих тканин зубів: диференційовані підходи до лікування і профілактики залежно від особливостей етіології та патогенезу. - К.: ТОВ «Інтерсервіс» 2015. — 25 с.
3. Білоклицька Г.Ф., Решетняк О.В. Комплексне лікування хворих на кандидоз слизової оболонки порожнини рота, Київ 2015. — 20 с.
4. Копчак О.В. Оптимізація протоколів лікування хворих на генералізований пародонтит / О.В. Копчак, Г.Ф. Білоклицька, О.В. Ашаренкова, К.А.

- Янішевський // Oral and General health. – 2021. - Т. – 2. - № 2. <http://www.mif-ua.com/m/archive/article/50936>
5. Kopchak Oksana V. The effect of hyaluronic acid on the periodontium in spontaneous periodontitis in rats / Oksana V. Kopchak, Natalia S. Marchenko, Oleksandr A. Kaniura, Serhii I. Savosko, Konstantyn A. Yanishevsky, Olexandr M. Makarenko, Olena M. Doroshenko, Olha V. Asharenkova // International Journal of Morphology. – 2021. – Vol. – 39. - № - 4. – P. 1028 – 1035.
 6. Biloklytska Galyna F. Resources to improve the effectiveness of periodontal treatment in patients with diabetes mellitus / Galyna F. Biloklytska, Svitlana Yu. Viala // Wiadomości Lekarskie. – 2021. - – LXXIV. - ISSUE - 3. – Part – 2. – P. 702 – 708.
 7. Kopchak Oksana Improvement of treatment guidelines for patients with gingival fibromatosis considering interdisciplinary approach / Oksana Kopchak, Oleksii Azarov, Svetlana Cherniak, Olha Asharenkova, Karolina Airapetian // Stomatologia Współczesna. - 2021. - Vol. 28. - № 1-2. – P. 21 – 27.
 8. Біденко Н.В., Борисенко А.В., Васильчук О.В. та ін.. Алгоритми виконання стоматологічних і медичних маніпуляцій для підготовки до Державної атестації студентів 5 курсу за спеціальністю «Стоматологія». – Київ: Книга-плюс, 2017. – 455 с.
 9. Борисенко А.В., Антоненко М.Ю., Сідельнікова Л.Ф., Мельничук Т.А. Нариси практичної пародонтології. – К.: ТОВ «Бібліотека «Здоров'я України» – Київ: «Бібліотека «Здоров'я України», 2017. — 348 с.
 10. Виробнича практика з терапевтичної стоматології для студентів IV курсу: Навчальний посібник / Т.О. Петрушанко, А.К. Ніколішин, Н.М. Іленко, Е.В. Ніколішина, І.О. Іваницький - Київ: «Центр учбової літератури», 2018. – 288 с.;
 11. Іваницький І.О. Гіперчутливість зубів: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / І.О. Іваницький, О.С. Іваницька, Т.О. Петрушанко. – Полтава: Дивосвіт, 2019. – 108 с.
 12. Клінічна фармакологія та фармакотерапія в стоматології: Навч. посіб. для мед. ун-тів, інст., акад. — 2-ге вид. Рекомендовано Вченою радою НМАПО ім. П.Л. Шупика / Мазур І.П., Хайтович М.В., Голопихо Л.І. — К., 2019. — 376 с.
 13. Наказ МОЗ України від 03.05.2001 р. №168 “Про оптимізацію диспансеризації населення на етапі реформування системи охорони здоров'я в Україні”.
 14. Рибалов О.В., Петрушанко Т.О., Литовченко І.Ю. Губи та їх захворювання: Навчальний посібник. – Полтава, 2018. – 135 с.
 15. Фармакотерапія захворювань слизової оболонки порожнини рота і тканин пародонта: Навч. посіб. для мед. ун-тів, інст., акад. Рекомендовано Вченою радою НМУ О.О. Богомольця / За ред. А.В. Борисенка. — К., 2018. — 504 с., пал. тв., (ст. 8 пр.).
 16. Флюороз зубів переможений. Монографія. / Ніколішин А.К. Іленко Н.М., Костиренко О.П., Ніколішина Е.В., Ніколішин І.А. / За редакцією професора А.К. Ніколішина. – Полтава: ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс». – 2018. – 134 с; обсяг 8,4 друк. арк.; тираж – 100 прим.
 17. Петрушанко Т.О., Островська Л.Й., Іленко Н.М. Клінічний практикум із терапевтичної стоматології: Навчальний посібник / Т.О. Петрушанко, Л.Й. Островська, Н.М. Іленко. – Київ: «Центр учбової літератури», 2019. – 259 с.
 18. Медицина невідкладних станів, . Під ред. проф..І.С.Зозулі, Київ, ВСВ «Медицина» - 2012.-727с.

13. Електронні інформаційні ресурси

1. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
3. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
4. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація

5. www.gmc-uk.org - *General Medical Council (GMC)*